БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 246 (3474). | Сешанба, 20 декабрь 1966 йил. | Баҳоси 2 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИДА

МОСКВА, 19 декабрь. (ТАСС). Еттинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда. Бугун эрталаб соат 10 да Катта Кремль саройида Миллатлар Советининг мажлиси очилди.

Депутатлар ва меҳмонлар А. Н. КОСИГИН, А. Я. ПЕЛЬШЕ, А. Н. ШЕЛЕПИН, П. М. МАШЕРОВ, В. П. МЖАВАНАДЗЕ, Ш. Р. РАШИДОВ, Д. Ф. УСТИНОВ, Б. Н. ПОНОМАРЕВ ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Депутатлар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат планини ва СССРнинг 1967 йилги давлат бюджетини муҳокама қилмоқдалар.

СССР Олий Совети Миллатлар Советининг мажлисида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг Раиси депутат Н. К. БАЙБАКОВ ва СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузовнинг докладлари юзасидан депутатлардан меҳнаткашлар депутатлари Тбилиси шаҳар ижроия комитетининг раиси Ш. Е. БУХРАШВИЛИ, СССР граждан авиацияси министри Е. Ф. ЛОГИНОВ, Петрозаводск уй-жой қурилиши тресги 4-қурилиш-монтаж бошқармаси участка бошлиғи А. П. КУЗЬМИН, Татаристон АССР Министрлар Советининг Раиси Г. И. УСМОНОВ, Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Г. А. АРЗУМАНЯН, КПСС Коми область комитетининг биринчи секретари И. П. МОРОЗОВ сўзга чиқдилар.

Миллатлар Совети докладлар юзасидан музокараларни тўхтатишга қарор қилди.

• • •

МОСКВА, 19 декабрь. (ТАСС). Бугун кундуз соат 2 да Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бошланди.

Депутатлар ва меҳмонлар Л. И. БРЕЖНЕВ, Г. И. ВОРОНОВ, А. П. КИРИЛЕНКО, А. Н. КОСИГИН, К. Т. МАЗУРОВ, А. Я. ПЕЛЬШЕ, Н. В. ПОДГОРНИЙ, М. А. СУСЛОВ, А. Н. ШЕЛЕПИН, П. Е. ШЕЛЕСТ, В. В. ГРИШИН, П. Н. ДЕМИЧЕВ, Д. А. КУНАЕВ, П. М. МАШЕРОВ, В. П. МЖАВАНАДЗЕ, Ш. Р. РАШИДОВ, Д. Ф. УСТИНОВ, В. В. ШЧЕРБИЦКИЙ, Ю. В. АНДРОПОВ, И. В. КАПИТОНОВ, Ф. Д. КУЛАКОВ, Б. Н. ПОНОМАРЕВ, М. С. СОЛОМЕНЦЕВ ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Раислик қилувчи Иттифоқ Советининг Раиси И. В. СПИРИДОНОВ КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, депутат Л. И. БРЕЖНЕВНИ туғилган куни билан ва унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан ҳозир бўлганларнинг гулдурос қарсаклари остида депутатлар номидан, СССР Олий Совети номидан қизғин ва самимий қутлади.

Сўнгра СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси, депутат Н. К. БАЙБАКОВ якунловчи нутқ сўзлади. СССР молия министри, депутат В. Ф. ГАРБУЗОВ ҳам якунловчи нутқ сўзлади.

Шундан кейин СССР Олий Советининг сессияси СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлашга ўтди. СССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат М. П. Георгадзе доклад қилди.

Депутатлар СССР Олий Совети Президиумининг олдинги сессиядан кейинги даврда қабул қилинган фармонларини тасдиқлаш тўғрисида қонунлар ва қарорлар қабул қилдилар.

Шундан сўнг СССР Олий Совети конституция комиссияси составини тўлдириш тўғрисидаги таклифни қараб чиқди.

Конституция комиссияси составига ана шу комиссиянинг составидан чиқиб қолган ёки ҳозирги вақтда СССР Олий Советининг депутатлари бўлмаган аъзолари ўрнига 33 депутат сайланди.

Шу билан еттинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

МИЛЛАТЛАР СОВЕТИДА

МОСКВА, 17 декабрь. (ТАСС). Бугун кундуз соат 2 да Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Миллатлар Советининг мажлиси бошланди.

Шу ерда ҳозир бўлган кишилар А. Я. Пельше, А. Н. Шелепин, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Б. Н. Пономарев ўртоқларни самимий кутиб олдилар.

Депутатлар СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госплани раиси депутат Н. К. Байбаков ва СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузовнинг докладларини муҳокама қилишни давом эттирадилар.

Раислик қилувчи — Миллатлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Притицкий Литва ССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари депутат **К. К. Кайрисга** сўз берди. Депутат айтдики, республиканинг бутун саноати 16 декабрда йиллик планни бажариб бўлди. К. К. Кайрис Литвани индустрлаштириш процессларига батафсил тўхталиб ўтди.

Туркманистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси депутат **А. Қиличев** бундай деди: халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани лойиҳаси ва мамлакатнинг 1967 йилги бюджети лойиҳаси партия XXIII съезди қўйган вазифаларга тамомила муносибдир. Депутат А. Қиличев 1967 йилда республика экономикаси ва маданиятини ривожлантириш истиқболлари ҳақида гапирди.

Ўртоқ Қиличев депутатларнинг янги 1967 йил плани ва бюджетини тасдиқлаш тўғрисидаги таклифларини қувватлади.

Сернур районидаги Мустаев ўрта мактабининг ўқитувчиси депутат **З. А. Федорова** сессия минбарига чиқиб, Мари АССР меҳнаткашларининг ҳозирги ҳаёти тўғрисида, қувонч ва ташвишлари ҳақида гапирди.

Революциядан илгари кустарь типидаги атиги бир неча корхона бўлган ўлкада ҳозир қоғоз ва целлюлоза, совутиш асбоблари ва автоматик приборлар, радиодеталлар ва электр приборлари, шунингдек маҳсулотнинг бошқа кўп турлари ишлаб чиқарилаётган заводларнинг салобатли корпуслари қад кўтарган.

Мамлакатнинг халқ хўжалиги плани ва бюджети лойиҳасида, деб таъкидлади ўртоқ Федорова, халқ маорифига кўп маблағ ажратиш кўзда тутилган. Ўқитувчи сифатида бу нарсадан мен айниқса қувонаман. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўрта умумий таълим мактаби ишларини янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарори халқ маорифи ишида олға қараб янги қадам қўйишни кўзда тутади.

ВЦСПС секретари депутат **В. И. Прохоров** айтдики, корхоналарнинг ва саноатдаги бутун-бутун тармоқларнинг 1967 йилги планларини муҳокама қилишда касаба союз ташкилотлари ва кенг жамоатчилик қатнашди. Мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш планининг лойиҳаси ВЦСПС президиумида қараб чиқилди.

Планнинг ҳар бир бўлими, бюджет лойиҳасининг ҳар бир моддаси, деб таъкидлади депутат, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ равнақи ва бахт-саодати тўғрисида астойдил ғамхўрлик қилаётганлигини ифода этади.

КПСС Бошқирдистон область комитетининг иккинчи секретари депутат **Л. А. Бородин** ўз нутқида қуйидагиларни айтди:

— Коммунистик партия ва Совет ҳукумати ленинча ташқи сиёсатни оғишмай амалга ошириб, халқаро майдонда Совет Иттифоқининг обрўсини янада кўтариш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Пекиндаги бузғунчиларнинг ғаразли туҳматига қарамай, социалистик лагернинг ҳамда жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги тобора кўпроқ мустаҳкамланмоқда.

Депутат Бошқирдистоннинг халқ хўжалигини ва шу жумладан нефть саноатини ривожлантириш масалаларига тўхталиб ўтди.

Латвия ССР Фанлар Академиясининг президенти депутат **К. К. Плауде** республика ишчилари ва колхозчиларининг муваффақиятларини кўрсатиб ўтиш билан бирга, ўз нутқининг асосий қисмини мамлакат экономикаси ва мудофаа қобилиятини янада ривожлантиришда замонавий фаннинг ролига бағишлади.

Нотиқ институт лабораторияларини яхши жиҳозлашни, илмий китобларни босиб чиқараётган нашриётларнинг полиграфия базасини кенгайтиришни таклиф этди.

Қирғизистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Б. Мамбетов** бундай деди: Асосан тоғларда жойлашган яйловлар Қирғизистондаги барча қишлоқ хўжалик экинзорларининг 82 процентини ташкил этади. Тоғ этакларидаги водини гўшт, жун, шунингдек чорва моллар учун хашак етиштиришни кўпайтириш резервига айлантириш лозим. Бунинг учун тикка тоғ этакларида, мураккаб табиий шароитларда ишлай оладиган махсус техникани яратиш керак.

Донли ва бошқа экинлар етиштириш учун яроқсиз бўлган тоғ ёнбағирларидан боғ ва токзорларни вужудга келтириш учун фойдаланиш мумкин. Шундай қилганимизда Қирғизистон мева етказиб берувчи йирик республика бўлиб қолади. Бу масалаларни ҳал этишда СССР Госплани ва мелиорация ҳамда сув хўжалиги министрлиги республикага ёрдам бериши керак.

СССР трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги саноати министри депутат **И. Ф. Синицин** СССР Олий Совети сессиясида министрлик иши ҳақида айтилган танқидий мулоҳазаларни ҳаққоний деб топди. У, КПСС XXIII съезди ва партия Марказий Комитетининг пленумлари қўйган вазифаларни ҳал этишда қишлоқ меҳнаткашларига ёрдам берадиган янги машиналар ҳақида батафсил гапирди.

Министр айтдики, халқ хўжалиги 1967 йилда неча юз минглаб трактор жуда кўп дон ўриш комбайнлари ва бошқа қишлоқ хўжалик машиналарини олади. Мелиорация ишлари учун керакли техникани ишлаб чиқариш анча кўпайтирилади.

Ҳозирги вақтда партия XXIII съездининг директиваларига мувофиқ, корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш тадбирлари амалга оширилмоқда, бир қанча заводларда эса, цехлар реконструкция қилинмоқда ва янги цехлар қурилмоқда.

Трактор саноати, қишлоқ хўжалик машинасозлиги саноатининг ишчилари, инженерлари ва техниклари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини муносиб кутиб олиш учун мусобақа бошладилар. Улар мамлакатимизда коммунизм қуриш ишига муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилмоқдалар.

Депутат И. Ф. Синициннинг нутқидан кейин Миллатлар Советининг мажлиси ёпиқ, деб эълон қилинди.

19 декабрда сессия ўз ишини давом эттирди. (ТАСС).

• • •

Мамлакатимиз беш йилликнинг иккинчи йилига, Октябрнинг эллигинчи йилига қадам қўймоқда. Еттинчи чақириқ СССР Олий Советининг иккинчи сессияси юбилейи йилининг марраларини белгилаб бермоқда. Депутатлар планнинг ҳар бир қоидасини, ҳар бир рақамини хўжалик манфаатларини астойдил кўзлаб муҳокама қилмоқдалар. Рақамлар эса, ғоят каттадир. Масалан, 10 миллион киловаттдан кўпроқ электростанцияларнинг янги қувватларини ишга тушириш кўзда тутилади. Бу қувват 15 та ДнепроГЭС қувватига баравардир. Қишлоқ хўжалиги 32,1 миллион тоннагача ўғит олади. Ҳар бир тонна ўғит эса, қўшимча равишда 3—6 тонна дон ҳосилидир. Халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқариш, уй-жойлар қуриш, аҳолининг маданий эҳтиёжлари, маориф, социал таъминот, соғлиқни сақлаш учун кўп миқдорда маблағ ажратилди. Беш йилликнинг иккинчи йили охирига бориб 1965 йилдагига нисбатан доимий болалар яслилари ва боқчаларидаги болалар сони қарийб чорак баравар кўпаяди.

Нотиқларнинг нутқларида мамлакатнинг меҳнат соҳасидаги муваффақиятлари учун, ленинча ташқи сиёсатимизнинг муваффақиятлари учун фахрланиш сўзлари эшитилиб турди. Халқ элчилари миллион-миллион совет кишиларининг: янги план тинчлик тўғрисидаги, мамлакатнинг фаровонлиги, инсон саодати тўғрисидаги ғамхўрлик билан суғорилгандир, деган фикр-ўйларини ифодалайдилар.

• • •

19 декабрь эрталаб соат 10 да Кремлда Миллатлар Совети раисининг ўринбосари депутат Л. С. Соболев раислигида миллатлар советининг мажлиси очилди.

Депутатлар СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР госпланининг Раиси депутат Н. К. Байбаков билан СССР молия министри депутат В. Ф. Гарбузов докладларини муҳокама қилишни давом эттирдилар. Меҳнаткашлар депутатлари Тбилиси шаҳар совети ижроия комитетининг раиси **Ш. Е. Бухрашвили** музокарада биринчи бўлиб сўзга чиқди.

(Охири иккинчи бетда).

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Коммунистик қурилишда, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда Коммунистик партия ва Совет давлати олдида қилган ғоят катта хизматлари учун ҳамда Улуғ Ватан уруши фронтларида немис-фашист босқинчиларига қарши курашдаги катта хизматларини тақдирлаб, туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Леонид Ильич **Брежневга** Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилсин, **Ленин ордени** ва **«Олтин юлдуз»** медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1966 йил 18 декабрь.

ЎРТОҚ ЛЕОНИД ИЛЬИЧ БРЕЖНЕВГА

Азиз дўстимиз ва ўртоғимиз!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби бўлган сизни олтмиш ёшга тўлган кунингизда қизғин табриклайдилар ва чин кўнгилдан қутлайдилар.

Сиз ўзингизнинг бутун онгли ҳаётингиз давомида ленинчи партиямизнинг буюк иши учун, коммунизм идеалларининг тантанаси учун курашиб келмоқдасиз. Сиз партиянинг бош йўлини актив ҳимоя қилиб, катта ҳаёт мактабини ўтдингиз ва кўп томонлама сиёсий тажриба орттирдингиз. Биринчи беш йилликлар йилларида раҳбар Совет ва партия ишида туриб социалистик қурилишга кўп куч сарфладингиз, мамлакатни индустрлаштириш ва қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш учун курашчиларнинг биринчи сафларида бўлдингиз.

Гитлерчи босқинчиларга қарши Улуғ Ватан урушининг оғир синовлари даврида сиз армия сиёсий бўлимига ҳамда Жанубий фронт ва 4-Украина фронти сиёсий бошқармаларига бошчилик қилиб, жанг операцияларини ишлаб чиқиш ва ўтказишда бевосита қатнашдингиз, Кавказ учун жанг, Қрим, Украинани озод қилиш сингари тарихий жангларда иштирок этдингиз. Совет Армиясининг жангчилари ва командирлари сизни ажойиб сиёсий ходим, олий ҳиммат ва мард киши, деб биладилар.

Урушдан кейинги йилларда партия сизга партия ва давлат ишининг энг муҳим участкаларини топшириб қўйди. Сиз Запорожье ва Днепропетровск областлари партия комитетларининг биринчи секретари, Молдавия ва Қозоғистон Компартиялари Марказий Комитетларининг биринчи секретари, КПСС Марказий Комитетининг секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси лавозимларида ишлаб, ҳамма жойда ҳам ўзингизга хос ғайрат ва большевикча ихтирос билан партия ва халқнинг буюк иши учун курашдингиз.

Сиз кўп йиллардан бери партиямиз раҳбар ядросининг составида ишлаб келмоқдасиз. Партия Марказий Комитети партия ва мамлакат ҳаётида муҳим роль ўйнаган ўзининг (1964 йилги) октябрь Пленумида сизни танилган сиёсий раҳбар, деб КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари қилиб сайлади, партия XXIII съездидан кейин эса, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари қилиб сайлади.

Партия Марказий Комитети партия ва давлат турмушининг ленинча нормаларини ривожлантиришга, ишда коллективлик принципларини барқарор этишга, халқ хўжалигига раҳбарликни яхшилашга, мамлакат экономикасини янада ўстиришга, меҳнаткашлар фаровонлигини ва маданиятини кўтариш, халқлар дўстлигини мустаҳкамлашга, Совет давлатининг мудофаа қувватини кучайтиришга доир энг муҳим чораларни кейинги йилларда сизнинг бевосита иштирокингиз билан ишлаб чиқди ва КПСС XXIII съезди маъқуллаган бу чораларни амалга ошириб келмоқда, бу чораларнинг амалга оширилиши халқнинг сиёсий йўлбошчиси, омманинг ташкилотчиси ва раҳбари бўлган ленинчи партиямизнинг обрўсини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамламоқда.

Марказий Комитет билан Совет Ҳукумати самарали халқаро сиёсатни ишлаб чиқдилар ва бутун халқ қизғин қувватлаётган бу сиёсатни ўтказиб келмоқдалар. Партиямиз ва халқимиз жаҳон социалистик системасини мустаҳкамлашга, халқларнинг империализмга қарши, меҳнаткашларнинг миллий ва социал озодлиги ҳамда бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлаш учун курашни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган бу сиёсатни ишлаб чиқишга сиз қўшган катта ҳиссани, сизнинг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатини жипслаштириш, барча мамлакатларнинг меҳнаткашлари билан революцион бирдамлик алоқаларини мустаҳкамлаш йўлидаги фаолиятингизни юксак даражада қадрламоқдалар.

Сиз, Леонид Ильич, ўзингизнинг бутун кундалик фаолиятингизда ишда юксак талабчанлик ва ишчанлик, кадрларга нисбатан сезгир муносабатда бўлиш ва меҳрибонлик қилиш, камтарлик, мағрурланишга нисбатан омонсиз бўлиш, ички ва ташқи сиёсатнинг етилган масалаларини чуқур ўрганиб ҳал қилиш, марксизм-ленинизм назариясининг софлиги учун курашда муросасиз бўлиш намунасини кўрсатмоқдасиз.

Сиз ватан бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай ва ҳар томонлама олиб бораётган бутун ишингиз билан коммунистларнинг, барча совет кишиларининг зўр ҳурматига сазовор бўлдингиз.

Сиз, азиз Леонид Ильичга, сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва коммунизм тантанаси йўлида самарали меҳнат қилишингизни тилаймиз.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Л. И. БРЕЖНЕВГА СОВЕТ ИТТИФОҚИ ҚАҲРАМОНИ МУКОФОТИ ТОПШИРИЛДИ

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 19 декабрда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневга **Ленин ордени** ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони **«Олтин юлдуз»** медалини топширди.

Ўртоқ Л. И. Брежнев коммунистик қурилишда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги жуда катта хизматлари ва Улуғ Ватан уруши фронтларида немис-фашист босқинчиларига қарши курашда кўрсатган катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

СССР Олий Совети Президиумининг мажлислар залида Коммунистик партия ва Совет Ҳукуматининг раҳбарлари, бир қанча иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг ва КПСС область комитетларининг секретарлари, СССР министрлари, СССР комитетларининг раислари ҳозир бўлдилар.

Н. В. Подгорний ўртоқ Л. И. Брежневни самимий қутлади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Олий Совети Президиумининг Сизга Ленин ордени билан Совет Иттифоқи Қаҳрамонининг олтин юлдузини топшириш тўғрисидаги топшириғини зўр хурсандчилик билан адо этаётирман, деди Н. В. Подгорний.

Ватаннинг бу олий мукофоти — Сизнинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги улкан хизматларингиз эътироф этилганлигининг тимсолидир.

Сиз олтмиш йил яшадингиз. Буни кўп деса ҳам, кам деса ҳам бўлади — бу нарса ана шу йиллар қандай ўтказилганлигига боғлиқ. Ҳаётингизнинг ярмидан кўпи — 35 йилдан ортиқроғи шонли Коммунистик партиямиз сафларида ўтди, сиз ҳамиша ва ҳар ерда партиямизнинг жанговар сафида бўлиб келдингиз ва ҳозир ҳам ана шу сафдасиз.

Сиз слесарь ишчидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретаридек юксак лавозимгача бўлган ажойиб йўлни босиб ўтдингиз. Бинобарин, сиз қаерда бўлманг, сизни партия қайси иш участкасига юбормасин — партия ва совет органларида, улуғ ватан уруши фронтларида, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси ҳамда Марказий Комитет секретари лавозимларида ва эндиликда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари лавозимида бўлмасин — ҳамма жойда сиз партия ва халққа чексиз садоқатингиз билан ажралиб турдингиз, сиз Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг аъзоси деган юксак номни, унинг юксак ишончини ҳамиша шараф билан оқлаб келдингиз.

Эндиликда, КПСС Марказий Комитетининг октябрь Пленумидан сўнг, деди Н. В. Подгорний, сиз партия билан давлатнинг турмушида ленинча принциплар ва нормаларни қайтадан тиклаш, экономикани тараққиётнинг илмий асосланган изига солиб юбориш соҳасидаги, мамлакатнинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаш соҳасидаги, халқимиз бахт-саодати йўлида йирик социал тадбирларни амалга ошириш соҳасидаги партия ва давлатнинг фаолиятига ғоят катта ҳисса қўшмоқдасиз.

Сизнинг империалистик реакцияга қарши, социалистик мамлакатлар қудратли ҳамдўстлигини ривожлантириш учун, жаҳон коммунистик ҳаракатини марксизм-ленинизм негизида жипслаштириш учун, тинчлик ва социализм ишининг ғалабаси учун партиямиз билан давлатимиз изчиллик билан олиб бораётган курашда актив роль ўйнаётганлигингиз яхши маълум.

Азиз Леонид Ильич! Сизнинг хизматларингиз неча бор ватаннинг юксак мукофотлари билан тақдирланган. Лекин коммунист меҳнатининг, унинг партия ва халққа қиладиган хизматининг ниҳояси йўқ. Шу сабабли, биз, сизнинг дўстларингиз ва ўртоқларингиз, олтмиш ёшга тўлган кунингизда Совет Иттифоқининг олий мукофотига сазовор бўлганлигингизга ғоят хурсандмиз.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзолари ва СССР Олий Совети Президиумининг аъзолари номидан, шу ерда ҳозир бўлган барча ўртоқлар номидан, деди пировардида Н. В. Подгорний, мукофот билан сизни қизғин табриклашимга ҳамда ҳаммамиз биргаликда, бутун партия ва халқ билан бирга бундан буён ҳам мамлакатимизда коммунистик жамият қуришдек кўп қиррали мураккаб ишни муваффақиятли бажара беришимиз учун сизга сиҳат-саломатлик ва узоқ умр, бахт-иқбол ва хушнудлик тилашимга ижозат бергайсиз!

Л. И. Брежнев жавоб нутқи сўзлади. Мен, деди у, шу дақиқаларда Коммунистик партиямиз Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Совет Ҳукуматига мурожаат қилиб, 60 ёшга тўлганлигим муносабати билан менга кўрсатилган юксак шараф учун, партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг хатида билдирилган катта ишонч учун, менга Совет Иттифоқи Қаҳрамони юксак унвони берилганлиги учун чуқур, самимий миннатдорчилик туйғуларини изҳор қиламан.

Ана шундай қувончли дамларда сизларнинг ҳаммангизга, партиямизга ва халқимизга ўз миннатдорчилигимни изҳор этмоқ учун лойиқ сўзларни топиш қийин. Шунга қарамай, мен қуйидагиларни алоҳида таъкидлаб ўтишни истар эдим:

Биринчидан, партия Марказий Комитети ва ҳукумат хатида ва ҳозир ўртоқ Подгорний нутқида менинг ҳақимда айтилган барча илиқ, самимий сўзларни мени тарбиялаган буюк Ленин партияси шаънига айтилган сўзлар деб ҳисоблайман: мен қарийб қирқ йилдан буён шу партиянинг фарзандиман.

Иккинчидан, менинг қилган ишимга ана шундай юксак баҳо берилганлигини ва 60 ёшга тўлган кунимда менга кўрсатилган барча самимий ҳис-туйғуларни ҳозиргача мен қилган ишларга берилган юксак баҳогина эмас, шу билан бирга, жуда катта қарз ва фарз, келгусида қиладиган ишларим учун катта ишонч белгиси деб, мен оқлашим лозим бўлган ишонч деб ҳисоблайман. Мен буни тушунганим ҳолда, ўз ҳаётимнинг бутун қолган қисмини партиямиз ва совет халқи бахт-саодати йўлида ҳормай-толмай меҳнат қилишга бағишлайман, бунга амин бўлишингизни истайман, азиз ўртоқлар.

Учинчидан, мен яна шуни айтмоқчиман. Ҳаётимда партия ва халқ учун қила олган фойдали ишларни мен ишдаги ва курашдаги ўртоқларимнинг доимий ёрдами ва кўмагисиз, менга ўхшаш ўзларининг бутун кучларини умумий ишимизга бағишлаётган партиядаги биродарларимнинг доимий ёрдами ва кўмагисиз бажара олмаган бўлур эдим, мен буни жуда яхши тушунаман.

Бу эса, деб сўзини давом эттирди Л. И. Брежнев, ҳозирги вақтда партия менга топшириб қўйган масъулиятли ишга айниқса тааллуқлидир, албатта. Ҳал қилишимиз лозим бўлган жуда катта ва мураккаб вазифалар олдида биз сиёсий бюрода, секретариатда, бутун Марказий Комитетда ва Ҳукуматда бир-биримизнинг ёрдамимизга таяниб, аҳил ва иноқ коллектив бўлиб ишлаётганлигимизни тушуниш менга илҳом бағишламоқда.

Мен аминманки, партия активимизнинг умумий куч-ғайрати, коллектив меҳнат билан партия бизга топшириб қўйган ишни шараф билан бажарамиз, октябрнинг буюк ярим асрлик йиллигини муносиб кутиб оламиз, келгуси съездда биз партия ва совет халқи олдида соф виждон билан ҳисобот бермоқ учун партия XXIII съезди қарорларининг амалга оширилишига эришамиз. Чунки бизларнинг ҳаммамиз учун партия иши, халқ бахт-саодати, коммунизмнинг буюк ишидан кўра муҳимроқ, муқаддасроқ нарса йўқ. Ўзимизнинг бутун кучимизни, бутун билимимизни, бутун ғайратимизни охиригача ва тамомила коммунизмнинг буюк ишига бағишлаб келдик ва бағишлаймиз.

Н. В. Подгорний ва Л. И. Брежнев нутқлари бир неча бор қарсаклар билан бўлиниб турди.

Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, А. Н. Шелепин, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Д. А. Кунаев, П. М. Машеров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Д. Ф. Устинов, В. В. Шчербицкий, Ю. В. Андропов, И. В. Капитонов, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев ўртоқлар, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Н. К. Байбаков, В. Э. Димшиц, М. Т. Ефремов, В. А. Кириллин, М. А. Лесечко, В. Н. Новиков, И. Т. Новиков, Л. В. Смирнов, Н. А. Тихонов ва бошқалар туғилган куни билан ва Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилганлиги билан ўртоқ Л. И. Брежневни қизғин қутлаб, унга сиҳат-саломатлик, меҳнатда катта муваффақиятлар ва шахсий ҳаётда бахт-саодат тиладилар.

Л. И. Брежнев қутлаганликлари учун самимий миннатдорчилик билдирди. (ТАСС).

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ ВА МИЛЛАТЛАР СОВЕТИ ҚОНУН ЛОЙИҲАЛАРИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ КОМИССИЯЛАРИДА

Шу йил 17 ва 19 декабрда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Совети қонун лойиҳаларини тайёрловчи комиссияларнинг мажлислари бўлиб ўтди.

Комиссияларнинг аъзолари мажлисларда СССР Олий Совети Иттифоқ Совети ва Миллатлар Советининг доимий комиссиялари тўғрисидаги низом лойиҳаси хусусида, қонун лойиҳалари тайёрловчи комиссияларнинг 1967 йилги иш планлари хусусида, қонун лойиҳалари устида бундан буён олиб бориладиган иш тартиби тўғрисида фикрлашиб олдилар.

Бундан ташқари, комиссияларнинг мажлисларида комиссиялар раисларининг ўринбосарлари ва секретарлари сайланди.

ОКТЯБРЬ БАЙРОҒИ ОСТИДА

(Боши биринчи бетда).

Бизнинг халқимиз, деди у, меҳнат соҳасида янгидан-янги муваффақиятларни қўлга киритиш учун олиб борилаётган курашда куч-ғайратини аямай ишламоқда. Ватанимизнинг куч-қувватини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамламоқ учун, коммунизмнинг моддий-техника базасини тезроқ қуриб битказиш учун, мустақиллик учун курашаётган халқларга, мустамлакачилик зулмидан озод бўлиб, ўз экономикасини ривожлантириш учун кураш олиб бораётган халқларга тобора кўпроқ ёрдам бериш учун совет кишилари ана шундай муваффақиятларга эришишлари лозим бўлади. Биз Америка агрессорларига қарши адолатли кураш олиб бораётган қаҳрамон Вьетнам халқига кўмак бериш учун меҳнат қилмоқдамиз.

СССР граждан авиацияси министри депутат **Е. Ф. Логинов** ҳаво транспорти ҳақида гапиради.

Биз бинокорлар учун, деди Петрозаводск уй-жой қурилиши тресты участкасининг бошлиғи депутат **А. П. Кузмин**, севикли шаҳар кўчаларидан ўтиб бораётиб, ўз меҳнатимизнинг натижаларини кўришдан, Петрозаводск кун сайин улғайиб бораётганлигини ҳис қилишдан ҳам қувончлироқ нарса йўқ.

Беш йилликнинг иккинчи йилида, деди сўзини давом эттириб нотиқ, Карелия бинокорлари катта ҳажмдаги ишларни бажаришлари лозим. Шу муносабат билан қурилиш ташкилотларининг индустриал базасини ривожлантиришга, йиғма темир-бетон, йирик блокли ва йирик панелли уйларнинг конструкцияларини ишлаб чиқарувчи қувватларни кўпайтиришга алоҳида эътибор бериш керак.

Татаристон АССР Министрлар Советининг Раиси депутат Г. И. Усмонов ўз нутқида нефть ва газ саноатига асосий эътибор берди.

Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари **депутат Г. А. Арзуманян** капитал қурилиш масалалари устида гапирди.

Қурилиш ишлари планлари, деди у, кўпинча бажарилмай қолмоқда. Қурилишнинг пландаги ва ҳақиқатдаги муддатлари ҳали ҳам катта. Ишга тушириладиган объектлар етарли маблағ ва ресурслар билан кўп вақт таъмин этилмайди, бу эса, объектларни ишга тушириш муддатларини пайсалга солади ва битмай қолиб, келгуси йилга қолдириладиган қурилишлар сонини кўпайтиради.

КПСС Коми область комитетининг биринчи секретари депутат **И. П. Морозов** мамлакат Европа қисмининг шимолий районлари учун энергетика базаси вужудга келтириш зарурлиги тўғрисида гапирди. СССР Европа қисми ғарби-шимолининг муҳим энергетика маркази бўлиб қолмоқ учун Коми республикасида жуда катта имкониятлар бор. Кўмир, нефть, ёнувчи сланец, сув ресурслари — буларнинг ҳаммасидан ҳозиргига қараганда жадалроқ фойдаланмоқ керак. Аввало, деб таъкидлади нотиқ, ҳамма ишларни кенг кўламда механизациялаш лозим. Бу гап кўпроқ кўмир саноатига тааллуқлидир.

ИТТИФОҚ СОВЕТИ БИЛАН МИЛЛАТЛАР СОВЕТИНИНГ ҚЎШМА МАЖЛИСИ

Кундузи соат 2 да Катта Кремль саройида СССР Олий Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг қўшма мажлиси бошланди.

Мажлисни Иттифоқ Советининг раиси **И. В. Спиридонов** очди.

Депутат ўртоқлар, деди у, ўзингизга маълумки, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, коммунистик партия ва совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежнев туғилган кунга бугун 60 йил тўлди. **(Давомли қарсаклар).**

Коммунистик қурилишда, мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда коммунистик партия ва совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда Улуғ Ватан уруши фронтларида немис-фашист босқинчиларига қарши олиб борилган курашда кўрсатган катта хизматларини тақдирлаб ССР Иттифоқи Олий Совети Президиуми ўртоқ Леонид Ильич Брежневга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони бериб, Ленин ордени ва «Олтин юлдуз» медалини топшириш тўғрисида фармон чиқарди. **(Давомли қарсаклар).**

Бугун Кремлда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Николай Викторович Подгорний ўртоқ Брежневга Ленин ордени билан «Олтин юлдуз» медалини топширди. **(Қарсаклар).**

Депутат ўртоқлар, сизларнинг номингиздан, ССР Иттифоқи Олий Совети номидан ўртоқ Леонид Ильич Брежневни туғилган куни билан ва унга Совет Иттифоқи Қаҳрамони олий унвони берилганлиги билан сидқидилдан қизғин табриклашга ижозат бергайсиз. **(Узоқ давом этувчи гулдурос қарсаклар. Ҳамма ўрнидан туради).**

Леонид Ильич, сизга совет халқи бахт-саодати йўлидаги, коммунизм тантанаси йўлидаги самарали фаолиятингизда чин кўнгилдан сиҳат-саломатлик ва узоқ умр тилаймиз. **(Қарсаклар).**

Шундан кейин СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, СССР Госпланининг раиси депутат **Н. К. Байбаков** СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани тўғрисидаги доклади юзасидан якунловчи нутқ сўзлади.

— План-бюджет комиссиялари билан тармоқ комиссияларининг қўшимча докладларида ва депутатларнинг нутқларида, деди у, беш йиллик иккинчи йилининг плани мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришнинг партия XXIII съезди ўртага қўйган вазифаларига тўла-тўкис жавоб бериши якдиллик билан таъкидлаб ўтилди.

Халқ хўжалик планини муҳокама қилиш вақтида СССР Олий Советининг план-бюджет комиссиялари билан тармоқ комиссиялари ва айрим депутатлар халқ хўжалигининг алоҳида тармоқларини жадал ривожлантиришга, техника тараққиётини таъминлашга, товар оборотини кенгайтиришга, меҳнаткашларнинг фаровонлиги ва маданиятини оширишга қаратилган муҳим таклифлар киритдилар.

Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари ип ва жун газлама, чарм пойафзал, ўсимлик ёғи ва халқ истеъмол қиладиган бошқа товарлар ишлаб чиқариш ва сотиш юзасидан 1967 йилга белгиланаётган топшириқларни чакана нархлар билан 128, 4 миллион сўмлик кўпайтириш тўғрисида таклиф киритишди.

Ҳукумат бу таклифларни қараб чиқиб, қабул қилди. 1967 йилги халқ хўжалик планига тегишли ўзгартишлар киритилади.

Кўпгина депутатларнинг нутқларида, деди сўнгра нотиқ, хўжалик юритишни ва планлаштиришни янада такомиллаштиришнинг янги системасига ўтиш билан боғлиқ бўлган масалаларга катта эътибор берилди. СССР Министрлар Советининг хўжалик ислоҳотини муваффақиятли амалга ошириш учун бу масалаларнинг муҳим аҳамиятини инобатга олиб, депутатларнинг ҳамма мулоҳазалари ва конкрет таклифларини махсус қараб чиқишни ҳамда шу масалалар хусусида қарорлар қабул қилишни, ҳукумат ҳал қилиши лозим бўлган масалалар юзасидан эса, тегишли таклифлар тайёрлаб, СССР Министрлар Совети муҳокамасига ҳавола қилишни тегишли ташкилотларга топширди. СССР Госплани ҳузуридаги идоралараро комиссия, деди ўртоқ Байбаков, янгича ишлаётган корхоналар тажрибасини ҳисобга олиб тузилган янги методик кўрсатмаларни тасдиқлади. Айрим корхоналаргина эмас, шу билан бирга саноатнинг бутун-бутун тармоқлари хўжалик юритишнинг янги методларига ўтаётган ҳозирги пайтда бундай методик кўрсатмаларнинг аҳамияти айниқса катта бўлади.

СССР Госпланининг раиси сессия минбарида депутатлар айтган бошқа таклифлар ва танқидий мулоҳазаларга батафсил тўхталиб, бу таклиф ва мулоҳазаларнинг ҳаммаси атрофлича қараб чиқилади ва улар юзасидан конкрет қарорлар қабул қилинади, деб таъкидлади.

СССР Олий Совети 1967 йилги СССР давлат бюджети тўғрисидаги ва 1965 йилги СССР давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги докладлар юзасидан СССР молия министри депутат **В. Ф. Гарбузовнинг** якунловчи сўзини тинглади.

Ҳукумат тақдим этган 1967 йилги СССР давлат бюджети, деди у, план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари томонидан ҳамда Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг мажлисларида сўзга чиққан депутатлар томонидан ҳар томонлама қараб чиқилди ва маъқулланди.

Шу билан бирга, комиссиялар бюджетнинг даромадларини жами 120 миллион сўм миқдорида, шундан халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва уларнинг турларини кўпайтириш ҳисобига оборотдан олинадиган солиқдан 67,3 миллион сўм миқдорида, фойдадан бериладиган ажратмалардан 22,7 миллион сўм миқдорида, йиғимлар ва бошқа даромадлардан 30 миллион сўм миқдорида кўпайтиришни таклиф қилдилар. Айни вақтда Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари иттифоқдош республикаларнинг илтимосларини ҳисобга олиб, қўшимча равишда қидириб топилган ресурсларни иттифоқдош республикаларнинг бюджетларига ажратиладиган маблағларни кўпайтиришга: шаҳарлар, район марказлари ва ишчи посёлкаларини ободонлаштиришга 60 миллион сўм, касалхоналар, мактаблар, болалар муассасалари ва бошқа социал-маданий муассасаларга ашёлар, ускуналар сотиб олишга 30 миллион сўм, касалхоналар, мактаблар, болалар муассасалари ва бошқа социал-маданий муассасаларни ремонт қилишга 30 миллион сўм беришни таклиф қилдилар.

СССР Министрлар Совети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари киритган мазкур таклифларни қараб чиқди ва уларни қабул қилиш мумкин, деб ҳисоблайди.

Корхоналардаги, министрликлардаги, планлаштириш ва молия-банк органларидаги иқтисодий ишнинг юксак савияда бўлиши, деб таъкидлади сўнгра министр, 1967 йилги халқ хўжалик плани билан мамлакат бюджети муваффақиятли бажарилишининг асосий шартларидан биридир.

В. Ф. Гарбузов айтдики, депутатларнинг 1967 йилги давлат бюджети хусусида айтган ҳамма таклифлари ва мулоҳазаларини СССР молия министри эътибор билан ўрганиб чиқиб, СССР Министрлар Советига маълум қилади. СССР молия министрлиги қабул қилинган қарорлар ҳақида ўз вақтида депутатларни хабардор қилади.

Ҳар иккала палата депутатлари алоҳида-алоҳида овоз бериш йўли билан СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани тўғрисидаги қонунни бир овоздан қабул қилдилар. Қонунда СССР Министрлар Совети тақдим қилган СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1967 йилги давлат плани Иттифоқ Совети билан Миллатлар Совети план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари киритган тузатишлар ҳисобга олинган ҳолда маъқулланди. Шу планнинг асосий кўрсаткичлари тасдиқланди.

Истеъмолга ва жамғарма тўплашга ишлатиладиган миллий даромад 1966 йилдагига нисбатан 6,6 процент, саноатнинг ялпи маҳсулоти 7,3 процент, шу жумладан, ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 7,5 процент, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш 6,6 процент кўпаяди. Янги йилда аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар 5,5 процент, давлат ва кооператив савдосининг таққосланувчи нархлардаги чакана товар обороти 7,4 процент ортади. Давлат капитал маблағлари ҳисобига ишга тушириладиган уй-жой биноларнинг жами саҳни 17 процент кўпаяди.

Депутатлар 1967 йилги СССР давлат бюджети тўғрисидаги қонунни ҳам бир овоздан қабул қилдилар. Шу қонун билан СССР Министрлар Совети тақдим этган 1967 йилги СССР давлат бюджети Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг план-бюджет комиссиялари ва тармоқ комиссиялари докладлари юзасидан қабул қилинган ўзгартишлар ҳисобга олинган ҳолда, чунончи: жами даромадлар бўйича 110.249.925 минг сўм ва харажатлар бўйича 110.015.201 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 234.724 минг сўм кўп қилиб тасдиқланди.

Халқ хўжалигини пул билан таъминлашга — оғир саноат, бинокорлик индустрияси, енгил саноат ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалигини, транспортни, уй-жой-коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришга 46.917.070 минг сўм харажат қилинади, социал-маданий тадбирларга 42.918.267 минг сўм, шу жумладан, давлат социал страхование бюджети бўйича 12.391.748 минг сўм маблағ сарф қилинади.

Янги йилда мамлакат мудофаасига 14.500.000 минг сўм ажратилади.

Қонунда иттифоқдош республикаларнинг давлат бюджетлари белгилаб берилган.

Олий Совет СССР халқ хўжалигини ривожлантириш давлат плани ва давлат бюджети хусусида айтилган. Иттифоқ Совети билан Миллатлар Советининг доимий комиссиялари хулосаларида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек палаталарнинг мажлисларида депутатлар айтган таклифлар ва мулоҳазаларни қараб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилишни СССР Министрлар Советига топширди.

Олий Совет 1965 йилги СССР давлат бюджетининг ижроси тўғрисидаги ҳисоботни даромадлар бўйича 102.324.528 минг сўм ва харажатлар бўйича 101.621.160 минг сўм миқдорида тасдиқлади.

СССР Олий Советининг сессияси СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлашга ўтди. СССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат М. П. Георгадзе доклад қилди.

СССР Олий Совети СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини тасдиқлади ҳамда тегишли қонунлар ва қарорлар қабул қилди.

Шундан кейин СССР Олий Совети конституцияни ишлаб чиқувчи комиссия составини тўлдириш тўғрисидаги таклифни қараб чиқди.

Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссиянинг СССР Олий Совети депутатлари қаторидан чиқиб қолган ёки ҳозирги вақтда депутат бўлмаган аъзолари ўрнига комиссия составига қуйидаги депутатлар сайланди: Ю. В. Андропов, Н. Х. Арутюнян, Н. К. Байбаков, В. И. Больщухин, А. Э. Восс, А. А. Гречко, Н. Г. Егоричев, М. В. Зимянин, К. Ф. Ильяшенко, И. В. Капитонов, К. Ф. Катушев, А. Қличев, П. В. Ковалов, В. И. Конотоп, А. Е. Кочинян, А. М. Крюков, Ф. Д. Кулаков, В. Е. Маркина, В. В. Мацкевич, П. М. Машеров, С. Б. Ниёзбеков, И. Г. Петровский, Т. С. Пряхин, З. П. Пухова, Н. Н. Русаков, Г. Ф. Сизов, М. С. Соломенцев, Л. Н. Толкунов, Д. Ф. Устинов, М. Холов, П. Е. Шелест, Н. А. Щчелоков, М. А. Яснов.

Конституцияни ишлаб чиқувчи комиссиянинг еттинчи чақириқ СССР Олий Совети иккинчи сессиясида тузатишлар киритилган состави «Правда» ва «Известия» газеталарида эълон қилинади.

СССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

(ТАСС).

ЁШЛАРНИ РЕВОЛЮЦИОН ВА МЕҲНАТ ТРАДИЦИЯЛАРИ РУҲИДА ТАРБИЯЛАЙЛИК

ЁШЛАРИМИЗНИ ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, уларда келгусига комил ишонч уйғотиш, коммунистик эътиқодни кучайтириш ҳозирги кунимизнинг энг муҳим ва масъулиятли вазифаларидан биридир. Партия ва ҳукуматимиз ёш авлодда коммунистик жамият кишисининг энг яхши сифатларини тарбиялаш, уларни келажагимизнинг ҳақиқий меросхўрлари қилиб тайёрлаш ишига коммунистик қурилишнинг энг муҳим вазифаларидан бири, деб қарамоқда. Ёшларимизнинг ғоявий-сиёсий тарбиясида халқимизнинг революцион ва меҳнат традициялари алоҳида ўрин тутади.

Ҳозирги авлодимиз Улуғ Октябрь социалистик революциясидан олдинги ҳаёт — урушлар оқибатидаги вайроналиклар, очлик ва ялонғочлик даҳшатларини, Октябрь кунларидаги пролетариат ҳокимияти учун бўлган революцион курашлар, халқимизнинг ўз эрки, озодлиги, фаровон ҳаёт учун олиб борган мардонавор кураши ҳамда ёш совет республикасининг иқтисодий қудратини ошириш ва мустаҳкамлаш йўлидаги фидокорона меҳнат ва бу соҳадаги ҳархил қийинчиликларни ўз кўзлари билан кўрмаганлар. Бундай қийинчиликларга бардош бериш ва уни енгиб, Ватанимиз келажагини таъминлаш асосан кекса авлод зиммасига тушди.

Социалистик жамиятнинг ғалабаси учун кураш йилларида халқимизнинг шундай афсонавий қаҳрамонлари етишиб чиқдики, улардаги юксак ғоявий ишонч, гўзал маънавий фазилатлар, мардлик ва қаҳрамонлик, келгусига комил ишонч, социализм иши учун фидокорлик каби хусусиятлар ҳозирги ёшларимиз учун ниҳоятда катта намунадир. Ёшларимиз кекса авлоднинг машаққатли кураш тарихини яхши тасаввур қилишлари, ҳозирги фаровон ҳаётимиз ўз-ўзидан яратилмаганлиги, у кекса авлодларимизнинг келажак учун бўлган фидокорона меҳнати ва революцион курашлари туфайли вужудга келганини яхши ҳис этмоқлари лозим.

Кейинги вақтда республикамизнинг кўпгина шаҳарларида, айниқса, йирик саноат объектларида ёшларни революцион ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаш бўйича ибратли ишлар қилинмоқда. Уч авлод учрашувлари бўляпти, ишчи унвони берилишини тантанали нишонлаш, меҳнат эстафетасини топшириш кечалари ўтказилмоқда.

Бундай тадбирлар ёш ишчиларнинг ўз ота ва боболарининг меҳнат традицияларини онгли равишда тушуниб олишларига ёрдам бераётир, уларда ана шу традицияларни давом эттириш ҳиссини уйғотиш омилларидан бири бўлиб хизмат қилмоқда. Пойтахтимизнинг йирик саноат корхоналари «Ташавтомаш», «Узбексельмаш» заводларида бу соҳада яхши тажриба орттирилди. «Ташавтомаш» заводи коллективи ўз оталигидаги мактабларда ҳам кенг тарбиявий ишлар олиб бормоқда.

Ёшларни халқимизнинг революцион ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялашда мактабнинг роли катта. Мактабларимиз ўқувчиларга фан асосларидан пухта билим бериш билан бир қаторда уларда коммунизм қурувчиси сифатларини шакллантиради.

Ҳақиқатан ҳам адабиёт ўқитувчиси ўқувчиларни совет адабиёти намояндалари томонидан яратилган замонамизнинг ажойиб қаҳрамонлари образлари мисолида, уларнинг ибратли ғоялари мисолида тарбиялашда жуда катта имкониятларга эга. Ўзбек совет адабиётининг отаси, революцион шоир Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий ва адабиётимизнинг кўзга кўринган намояндалари Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, шунингдек бир қатор бошқа адибларимиз ижодида халқимизнинг фаровон ҳаёт учун, порлоқ келажак учун курашининг, қаҳрамонона меҳнатининг ҳамма томонлари, совет халқига хос хусусиятлар — мақсад йўлида шижоаткорлик, революцион руҳ кенг талқин қилинган. Бу эса юқоридаги адиблар ижоди воситасида ўқувчиларни революцион ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаб бориш учун катта имкониятлар борлигини кўрсатади.

Революция ва меҳнат ветеранлари, Улуғ Ватан уруши қатнашчилари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари, коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари ва зарбдорлари билан бўладиган учрашувлар ўқувчиларни яхши традициялар руҳида тарбиялаб боришнинг муҳим омилларидандир. Бундай учрашувларда ўқувчилар мамлакатимизда амалга оширилган социалистик революция қатнашчиларини, халқимизнинг озодлиги учун жони ва қонини аямаган, буюк келажак учун курашган кишиларимиз билан яқиндан танишиб оладилар, уларнинг мароқли суҳбатларини тинглайдилар.

Тошкентдаги Р. М. Глиэр номли республика музыка мактаб-интернат педагогик коллективи революция ва меҳнат ветеранлари билан ўтказиладиган учрашувлардан кенг фойдаланмоқда. Бу ерда донгдор механизаторлар, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Турсуной Охунова, Валентин Тюпко, машҳур боғбон, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ризамат ота Мусамуҳамедовлар билан учрашувлар ўтказилди. Ризамат ота тарбияланувчиларга токни парвариш қилиш, кесиш усулларини амалий равишда кўрсатиб берди. Шунингдек, у узумнинг янги навларини етиштириш бўйича олиб борган узоқ йиллик тажрибалари ҳақида мароқ билан гапирди. Бугина эмас, мактаб-интернат педагогик коллективи ўқувчиларнинг экскурсияларидан ҳам юқоридаги мақсадларда фойдаланмоқда. Ўқувчилар машъал хўжаликлардан бири «Политотдел» колхозига экскурсия қилдилар. Машҳур маккажўхорикор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли билан яқиндан дўстлашиб олдилар. Любовь Ли ўқувчиларга маккажўхори етиштиришнинг янги прогрессив усуллари ҳақида батафсил гапириб берди.

Бундай экскурсиялар Тошкент тўқимачилик комбинатига, Марғилон ипакчилик комбинатига ҳам уюштирилди. Ўқувчилар экскурсия ва учрашувларда совет халқининг меҳнат традициялари ҳақида конкрет тасаввурга эга бўлдилар.

Тошкент шаҳри Ўрта Осиёнинг революцион марказларидан биридир. Республикамизнинг пойтахти улуғ халқимиз — ота-боболаримизнинг чор самодержавиесига, маҳаллий амалдорларга қарши эрк ва озодлик учун олиб борган курашлари ва революцион чиқишларининг гувоҳи бўлди. Республикамизда Улуғ Октябрь революцияси ғалаба қилгандан сўнг Тошкент революцион кучларнинг марказига айланган эди. Шаҳримизда жуда кўп бинолар борки, улар халқимизнинг революцион курашларининг ёдгорлик символи бўлиб турибди. Уларнинг кўпларига ёдгорлик лавҳалари ўрнатилган. Бундай тарихий жойларга экскурсиялар ўтказиш ўқувчиларнинг кекса авлоднинг революцион курашлари билан яқиндан танишишга ёрдам беради, уларда халқимиз ишига, коммунизм ишига садоқатни тарбиялайди.

Ўқувчиларни революцион ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаб бориш ҳар бир педагогик коллектив, пионер ва комсомол ташкилотининг энг муҳим ишларидан бири бўлиши керак, ёшларимиз кекса авлоднинг қаҳрамонона курашлари натижасида яратилган илғор традицияларни қадрласинлар, ижодда, меҳнатда улардан намуна олсинлар, замонамизнинг муносиб кишилари бўлиб етишсинлар.

Сиддиқ НУРМАТОВ,
Ўзбекистон ССР педагогика билимлари илмий-текшириш институтининг илмий ходими, педагогика фанлари кандидати.

● М. Кулибоев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ажойиб муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Бригада аъзолари ойма-ой топшириқларни ортиғи билан адо этиб корхона шуҳратига шуҳрат қўшмоқдалар. Улар шу кунларда «Октябрнинг 50 йиллиги» номини олиш учун ўзаро социалистик мусобақани кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Суратда: «Таштекстильмаш» заводининг М. Кулибоев бошлиқ бригадаси аъзоларини кўриб турибсиз.

А. Палехов фотоси.

ШОНЛИ ЭЛЛИК ЙИЛЛИККА БАҒИШЛАНГАН КОНКУРС

Ўзбекистон журналистлар союзи «Ўзбекистон матбуоти» — «Печать Узбекистана» журнали редакциялари билан биргаликда «Юбилей йили» деган шиор остида энг яхши фотосуратлар учун конкурс эълон қилди.

Конкурснинг мақсади — Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистон халқ хўжалиги, фан ва маданиятини ривожлантиришда эришилган жуда катта муваффақиятларни фотопублицистика воситалари ёрдамида кўрсатиш, меҳнат қаҳрамонлари, беш йиллик қаҳрамонлари, шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашларининг Улуғ Октябрь 50 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақанинг олдинги сафларида бораётган коммунистлар ва комсомолларнинг қиёфасини тасвирлаб беришдир.

Суратлар совет кишисининг меҳнатига, унинг ўқиши, дам олишига, ғайрат-шижоатига бағишланиши керак. Бу суратлар фан ва техника соҳасидаги янги кашфиётлар ҳамда муваффақиятларни, коммунизм қуриш эстафетасини кекса авлодлардан қабул қилиб олган ёшларимизнинг гўзал фазилатларини кўрсатиб бериши керак.

Айрим фотосуратлар ва серияли суратлар конкурсга қабул қилинади. Ана шу фотосуратларнинг диққатга энг кўп сазовор бўлганлари «Ўзбекистон матбуоти» — «Печать Узбекистана» журналида босиб чиқарилади.

Конкурсда профессионал фотомухбирлар ҳам, ҳаваскорлар ҳам қатнаша оладилар. Конкурсга юбориладиган суратлар 1967 йил 1 сентябргача қабул қилинади.

Конкурс ғолибларига қуйидаги мукофотлар берилади: 100 сўмлик бир мукофот, 50 сўмлик икки мукофот ва ҳар бири 25 сўм тўрт мукофот. Бундан ташқари, 10 та рағбатлантириш мукофоти таъсис этилади.

Конкурсга юбориладиган суратлар 13х18 сантиметрдан тортиб 24х30 сантиметргача бўлган ҳажмдаги қора-оқ рангда қабул қилинади. Суратларни қуйидаги адресга юбориш керак: Тошкент шаҳри, 34, Навоий кўчаси, «Ўзбекистон матбуоти» — «Печать Узбекистана» журнали редакцияси «Фотоконкурс учун» деган сўзлар ёзилади. Олинган негативалар ва суратлар эгаларига қайтариб юборилмайди.

(ЎзТАГ).

ОММАБОП ВА ҚИЗИҚАРЛИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг Бирлашган нашриёти республикамизнинг энг йирик нашриётларидан бири ҳисобланади. Бу ерда бир неча марказий, республика, область ва шаҳар газеталари босилади, ўнлаб журналлар нашр этилади.

Шу билан бирга нашриёт ҳар йили ижтимоий-сиёсий, фан ва техника, адабиёт ва санъат, ахлоқ ва эстетик масалаларга оид 200 номга яқин брошюраларни ҳам босиб чиқаради.

Булар бир неча туркумдан иборат бўлиб, уларга Ўзбекистон ССР «Билим» жамиятининг лекция-брошюралари, коммунистик ахлоқ масалаларига доир брошюралар, «Фан ҳақида суҳбатлар», «Партия ўқуви системасига ёрдам» номли брошюралар ва «Муштум» кутубхонасидаги китобчалар киради.

Шонли юбилей — Октябрь Социалистик революциясининг 50 йиллигига атаб нашриётимиз бир неча брошюра босиб чиқаришни планлаштириб қўйди. 1967 йилда нашриёт 60 номда лекция-брошюра, 52 номда «Фан ҳақида суҳбатлар» сериясидаги ва коммунистик ахлоқ масалаларига доир ўнлаб брошюраларни тақдим этади.

Совет ҳокимиятининг шонли 50 йиллик юбилейини, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида шу саналарга бағишланган китобчалар тайёрланмоқда. Булар орасида Ҳ. Турсуновнинг «Зафарлар йўли», Н. Абирқуловнинг «Ўзбекистоннинг «оқ олтин»и, А. Ф. Яцишинанинг «Ўзбекистон ишчилар синфи», Лазиз Қаюмовнинг «Ўзбек прозаси ярим аср ичида», Ф. Кароматовнинг «Ўзбекистоннинг музика санъати», С. Раҳимованинг «Ленин ишига содиқмиз», Х. Зиёевнинг «Ўзбекистонда Улуғ Октябрнинг шарт-шароитлари» ва бошқа китобчалар бор.

Коммунистик ахлоқ масалаларига доир брошюраларимиз китобхонларга айниқса манзур бўляпти. Китобхонлар 1966 йилда Нусратхон Валиеванинг «Оналик муқаддасдир», О. Тўраеванинг «Оилада ўзаро ҳурмат ва бола тарбияси», Азиза Саидхўжаеванинг «Санъатда ахлоқ ва гўзаллик бирлиги», Анвар Маңсуровнинг «Меҳнаткашларни коммунистик руҳда бадиий ҳақиқат воситаси билан тарбиялаш», Лев Кассилнинг «Маданиятли киши ҳақида суҳбат», Я. Турмуҳамедовнинг «Виждон нима?» деган китобчаларини олиб ўқидилар. 1967 йилда шу серияда янги яна бир нечта китобча босилади. Ҳ. Манноновнинг «Ўртоқлик ва дўстлик», Қ. Оқиловнинг «Халқ интеллигенцияси ва коммунизм», М. Қориевнинг «Янги кишини шакллантириш», А. Акбаровнинг «Ёш авлодни тарбиялашда адабиётнинг роли», Ю. Столярованинг «Эстетик дид ва коммунистик тарбия проблемалари» деган асарлари ана шулар жумласидандир.

«Фан ҳақида суҳбатлар» сериясидаги китобчаларда фаннинг турли соҳаларида қўлга киритилаётган ютуқлар ҳикоя қилинади. Келгуси йилда бу серияда 52 номда китобча нашр этилади. Булар орасида Я. Ғуломов «Муғ тоғида топилган ёзув ёдгорликлари», О. Михайлов «Жаҳон океанининг иқтисодий проблемалари», И. Васильев «Жонсиз моддадан жонли организм ҳосил қилиш», Е. Белоусова «Сунъий мия яратиш йўлида», М. Хонова «Тиш касалликлари ва уларнинг оқибатлари», Б. Ваҳобова «X-XII асрларда яшаган Ўрта Осиё табиблари», З. Салимов «Ўсимлик мойи ва ҳаёт», Т. Маматқулов «Суғориладиган ерлар ва уларнинг ҳосилдорлигини ошириш», Ф. Расулов «Зарарли ҳашаротларга қарши курашишнинг биологик методлари», А. Раҳимбоев «Чигит экишнинг янги усуллари», М. Ёвқочеванинг «Ҳозирги Эроннинг энг машҳур шоиралари», А. Жалиловнинг «Мулла Мусо Сайрамий» ва Т. Абаеванинг «Хушҳолхон Хаттак» номли китобчалари ҳамда бошқа турли мавзудаги брошюралар бор.

Бирлашган нашриёт босиб чиқарилаётган брошюраларнинг янада мазмунли ва сифатли бўлиши учун курашяпти. Шунинг учун бу нашрларга обуна бўлаётганлар сони йил сайин ортиб бораяпти.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Ўзбекистон КП Марказий Комитети Бирлашган нашриёти директорининг ўринбосари.

ХАЛҚ УНИВЕРСИТЕТЛАРИДА

МАЗМУНЛИ МАШҒУЛОТЛАР

Чирчиқ шаҳридаги мактаб ўқитувчилари шаҳар педагогика маданият университети машғулотларига актив қатнашмоқдалар. Ҳозир университет ўзининг 400 дан ортиқ тингловчисига эга.

Мактаб директорлари ва илмий бўлим мудирларининг доимий семинар машғулотларини ҳам университетда ўтказишга қарор қилинди. Семинар йўли билан «Ўқитишнинг фойдали методлари», «Икки йилликсиз ишлашнинг форма ва методлари» ҳамда «Ўқитувчиларнинг билим доиралари ҳақида» деган темаларда ўтказилган машғулотлар, айниқса мазмунли бўлди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

МАҲАЛЛА АКТИВЛАРИ ТАШАББУСИ БИЛАН

Маннон Уйғур номли маҳалла активлари Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғи дирекцияси билан ҳамкорликда хотин-қизлар маданият университети ташкил этдилар. Университетнинг навбатдаги машғулоти пойтахтимиздаги 167-мактаб биносида ўтказилди.

Машғулотда Октябрь район партия комитетининг секретари ўртоқ Х. Ёқубжонова район хотин-қизлари меҳнат фаолиятлари ҳақида гапириб берди. Шундан сўнг, педагогика фанлари кандидати ўртоқ М. Захарова «Оила ва мактаб» деган мавзуда лекция ўқиди.

Қизғин савол-жавоблар бўлди. Университет тингловчиларига бадиий фильм кўрсатилди.

Т. МАҲМУДХЎЖАЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» материаллари изидан

„БУ ҲАМ МУҲИМ МАСАЛА“

Газетамизнинг шу йил 1 октябрь сонида ана шу сарлавҳа остида мақола босилган эди. Унда айрим қишлоқ дорихоналарининг иши, улар зарур дори-дармонлар билан таъминланмаётганлиги, баъзи дорихона бинолари вақтида ремонт қилинмаганлиги учун ишлашга нобоплиги танқид қилиниб, Бекобод, Оржоникидзе, Юқори Чирчиқ ва Ўрта Чирчиқ район ижроия комитетлари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг эътибори бу масалага жалб этилган эди.

Район ва область аптека бошқармалари бу мақолани муҳокама қилиб, унда келтирилган танқидий фикр, таклиф ва мулоҳазаларни тўғри деб топдилар. Улар янги дорихоналар очиш, эски биноларни ремонт қилиш, аптекаларни зарур дори-дармонлар билан мунтазам таъминлаб туриш юзасидан тегишли чора ва тадбирлар белгилаганлар.

РЕДАКЦИЯДАН: мақолада Янгийўл ва Оққўрғон районларидаги дорихоналарнинг ишлари ҳам танқид қилинган эди. Лекин бу районларнинг ижроия комитетлари ҳозиргача лом-мим демаяптилар.

„БОШЛИҚ БОСИНҚИРАДИ“

Газетамизнинг шу йил 19 август сонида юқоридаги сарлавҳа остида босилган фельетонда Тошкент область Давлат савдо инспекциясининг бошлиғи С. Тўрабоевнинг кирдикори фош этилган эди. Тўрабоев эса, матбуотнинг бу танқидини тўғри қабул қилиш, ундан ўзига тегишли хулоса чиқариш ўрнига «булар менга бўҳтон» деб аюҳаннос солади. Газета танқидини тўғри ҳисоблаган ўртоқларнинг шаънига ҳар хил бўҳтонлар қилиб, ўзини оқлашга уринади.

Яқинда фельетон юзасидан текшириш ўтказган комиссиянинг материаллари Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги коллегиясида муҳокама қилинди. Коллегия аъзолари фельетонда келтирилган фактларни, фикр ва мулоҳазаларни тўғри топиб, С. Тўрабоевни бундан кейин мазкур вазифада қолдириш мумкин эмаслигини бир оғиздан маъқулладилар. Министрликнинг буйруғи билан С. Тўрабоев вазифасидан бўшатилди.

МАМЛАКАТЛАР ВА КИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

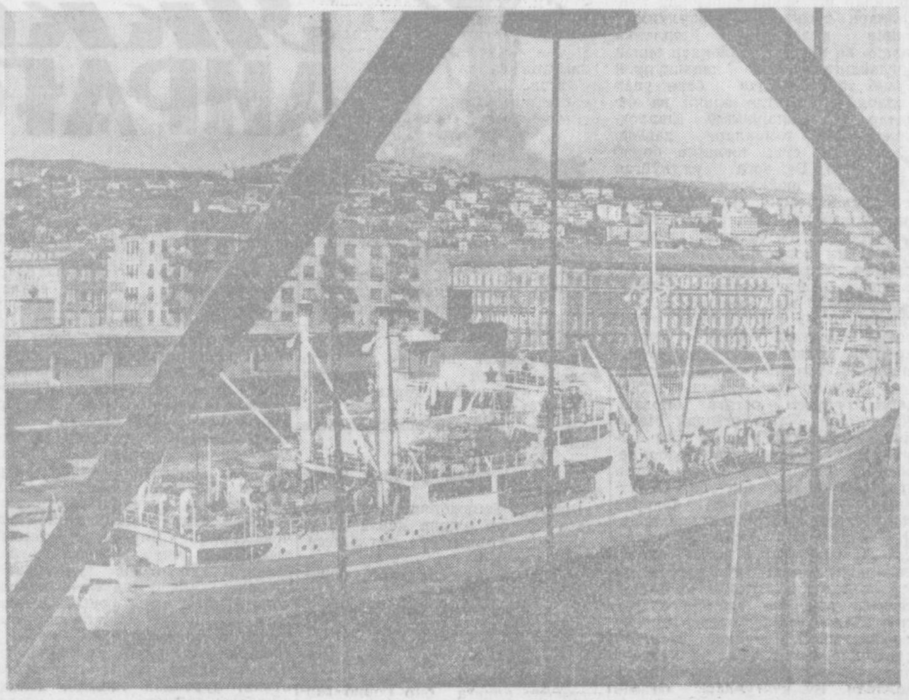

Риека — социалистик Югославиянинг энг катта портларидан ҳисобланади. Ҳар йили унинг соҳилидан 11 минг кема якорлари сувга ташланади ва 6 миллион тоннага яқин юк жўнатилади. Суратда: Риека порти. ТАСС фотохроникаси.

ЖАНГОВАР ВА АВАНГАРД

МИЛЛИЙ ОЗОДЛИК ФРОНТИНИНГ 6 ЙИЛЛИГИГА

Бундан олти йил муқаддам, 1960 йил 20 декабрда таъсис этиш конгресси чақирилди. Бир қанча сиёсий ва диний ташкилотларнинг вакиллари бу конгрессга тўпланишди. Конгресс Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти тузилганлигини эълон қилди.

Миллий озодлик фронти тузилиши билан Жанубий Вьетнам халқининг миллий озодлик курашида янги босқич бошланди. Миллий фронт меҳнаткашларнинг оммавий-сиёсий ҳаракатига ва актив қуролли курашига асос қўйди. Миллий фронтнинг асосий мақсадлари унинг программасида баён қилиб берилган. Бу программа Қўшма Штатларнинг мустамлакачилик режимини ағдариб ташлашни, демократик ҳокимият ва мустақил экономикани вужудга келтиришни кўзда тутади.

Миллий озодлик фронтининг 1962 йил февраль-март ойларида бўлиб ўтган биринчи съездида миллий фронт ташкилий жиҳатдан расмийлаштирилди. Съездда Вьетнамдаги миллий озодлик курашининг фаол иштирокчиси адвокат Нгуен Хиу Тху бошчилигида раҳбар орган — марказий комитет сайланди. Миллий озодлик фронтининг 1964 йил январь ойида озод қилинган районларининг бирида бўлиб ўтган иккинчи съезди мамлакатдаги барча ватанпарвар кучлар билан ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда америкалик интервентларга қарши курашда бирликни мустаҳкамлаш соҳасидаги янги вазифаларни белгилади.

Шимолдаги 17-параллелдан жанубдаги Камау бурунигача чўзилиб кетган ҳамда миллий озодлик фронти назоратида бўлган озод қилинган районлар ҳозирги кунда Жанубий Вьетнам территориясининг бешдан тўрт қисмини ўз ичига олади. Бу территорияларда 10 миллион киши яшайди. Миллий фронт ана шу районларда янги социал ҳаёт асосларини вужудга келтирди ва кенг кўламда демократик ислоҳотларни амалга оширди.

Озодлик армиясини вужудга келтириш тўғрисидаги декрет — миллий фронтнинг энг муҳим ҳужжатларидан биридир. Бу армиянинг ҳозирги мунтазам қисмлари дастлабки партизан отрядлари сафидан ўсиб чиқди. Бу қисмлар Америка интервентларига ва уларнинг қўғирчоқларига даҳшат солаётган кучга айланди.

Бутун прогрессив инсоният миллий озодлик фронтининг Вьетнам масаласини ҳал этишда тутган ҳаққоний позициясини қўллаб-қувватламоқда. Бу позиция миллий фронтнинг 1965 йил 22 мартдаги баёнотида изҳор қилинган. Ана шу ҳужжат АҚШ агрессиясига чек қўйишни, интервентларнинг қўшинларини Жанубий Вьетнамдан олиб чиқиб кетишни ва Вьетнам масаласи юзасидан Женевада тузилган битимларга қаттиқ риоя қилишни талаб этади. Миллий фронтнинг баёноти вьетнамликларнинг ўз тақдирини ўзлари ҳал этиш ҳуқуқига эга эканликларини таъкидлайди.

Миллий фронт кейинги йилларда неча ўнлаб мамлакат ҳукуматлари ва ташкилотлари билан муносабатлар ўрнатди ҳамда Совет Иттифоқида, Германия Демократик Республикаси, Чехословакия, Жазоир, Кубада ва бошқа кўп мамлакатларда доимий ваколатхоналарини ташкил этди.

Қардошларча бирдамлик алоқалари Жанубий Вьетнам ватанпарварларини совет кишилари билан боғлаб турибди. Совет кишилари уларнинг озодлик йўлидаги қаҳрамонона курашини астойдил қўллаб-қувватламоқдалар. Миллий Озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси Нгуен Хиу Тхо яқинда қуйидагиларни айтди: Совет Иттифоқи Коммунистик партияси, ҳукумати ва халқи «Жанубий Вьетнам халқининг Америка империалистларига қарши курашини зўр бериб қўллаб-қувватлаб келмоқдалар ва бу курашда Жанубий Вьетнам халқига жуда катта ёрдам бермоқдалар» ва Жанубий Вьетнам халқи ҳам совет кишиларининг ана шу ёрдами ва мададига юксак баҳо берадилар.

Л. НОСИРОВ. (ТАСС).

ЖАҲОН ҲАФТА ИЧИДА

МУҲИМ ВА АКТУАЛ ҲУЖЖАТ

КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорлари бутун дунёда зўр қизиқиш туғдирди. Халқаро миқёсда билдирилган жуда кўп фикрлар буни кўрсатиб турибди. Ҳозирги шароитда СССРнинг халқаро сиёсати ва КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун кураши тўғрисида Пленум қабул қилган қарор ғоят зўр эътибор билан қарашга ва ўрганишга сазовор бўлган жуда актуал ва муҳим ҳужжат деб эътироф қилинмоқда.

Қардош партияларнинг газеталарида босилган материалда КПССнинг коммунистик ҳаракат жипслиги учун изчиллик билан олиб бораётган курашига юксак баҳо берилмоқда. «Нойе Цайт» газетаси (Германия Демократик Республикаси) таъкидлайдики, социализм жипслиги ва қудратини мустаҳкамлаш, социалистик давлатлар ўртасидаги сиёсий ва иқтисодий ҳамкорликни ривожлантириш, ишчилар синфининг халқаро бирдамлигини кучайтириш ҳозир ҳар қачонгидан ҳам муҳим ишдир. Италия коммунистларининг органи — «Унита» газетаси: «халқаро аҳволнинг жиддийлиги империализмга қарши курашда бирлик бўлишини талаб қилади», деган фикрни уқтиради. Америка империалистлари Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти — Ханойдаги аҳоли яшайдиган маҳаллаларни бомбардимон қилиб, Вьетнамга қарши агрессияни кучайтириш йўлида янги қадамлар қўяётган ҳозирги пайтда, деб ёзади газета, бундай бирликнинг аҳамияти айниқса катта. Пленум ўз қарорида Хитой раҳбарлари ўтказаётган улуғ давлатчилик сиёсатини қоралади ҳамда марксизм-ленинизмни ва 1957, 1960 йиллардаги Москва кенгашларида ишлаб чиқилган бош йўлни ҳимоя қилиш учун курашни кучайтириш зарурлигини таъкидлаб ўтди. Бошқа кўпгина қардош партияларнинг газеталари сингари «Унита» газетаси ҳам пленум қарорининг шу қисмини айниқса бўрттириб кўрсатади.

Польша, Венгрия, Болгария, Чехословакия, Монголияда чиқадиган газеталар ва бошқа кўпгина газеталар Пленум қарорлари коммунистик ҳаракатни маҳкам жипслаштириш учун ғоят муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидлаб ўтмоқдалар. Чили компартияси Марказий Комитетининг органи — «Сигло» газетаси коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг янги халқаро кенгашини чақириш учун ҳозирги вақтда қулай шароитлар вужудга келаётганлиги тўғрисида бошқа қардош марксчи-ленинчи партиялар айтган фикрларга КПССнинг қўшилганлигига эътиборни жалб қилади.

Бутун жаҳон матбуоти Совет Иттифоқининг қаҳрамон Вьетнам халқига ҳар томонлама ёрдам беришга қаттиқ бел боғлаганлигини яна таъкидлаб кўрсатмоқда.

Бизнинг партиямиз, деб ёзади Чехословакияда чиқадиган «Нова мисль» журнали, КПССнинг конструктив ва чуқур ўйлаб қилаётган ҳаракатларини юксак баҳолайди. Бу ҳаракатлар Ленин партиясининг бутун халқаро коммунистик ҳаракатга нисбатан юксак интернационал масъулиятини ифодалаб турибди.

ПАРИЖДА АТЛАНТИКАНИНГ ОХИРГИ «СЛЕТИ»

Шу ҳафтада Шимолий Атлантика Иттифоқига кирувчи мамлакатларнинг ҳарбий, дипломатик ва молия вакиллари НАТО кенгашининг сессиясига охирги марта тўпландилар. Маълумки, Франция НАТОдан чиққанлиги муносабати билан Шимолий Атлантика Иттифоқининг ҳарбий ва сиёсий қароргоҳлари яқин келгусида Бельгия ва Голландияга кўчирилади. Голландия ташқи ишлар министри Лунс Шимолий Атлантика Иттифоқи кенгашининг сессияси очилишида 15 декабрь куни ҳамма тўпланганларнинг кайфиятини ифодалаб, маюслик билан: «НАТО бундан буён Парижда мажлис ўтказа олмаслиги хусусида жуда афсусланади», деб айтди.

Бу галги сессия — энг қисқа сессиялардан бири бўлди. У атиги икки кун давом этди. Лекин шундай бўлса ҳам бу сессия Атлантика иттифоқи даргоҳидаги бир-бирига зид тенденциялар ва кайфиятлар ғоят чигаллашиб кетганлигини тўла-тўкис акс эттирди. Одатдагидек сессия арафасида ва сессия кунлари Ғарб министрлари тор доирада ғайри расмий ва ярим расмий учрашувлар ва консультациялар ўтказдилар. Жанубий Вьетнамга қилган навбатдаги сафаридан тўппа-тўғри Парижга келган АҚШ давлат секретари Дин Раск айниқса куйиб-пишиб ҳаракат қилди. Раск ўз мақсадини яширмади ва айтдики, мен АҚШнинг Атлантика блокидаги иттифоқчиларидан Вьетнам хусусида тобора кўпроқ қўллаб-қувватлашларига эришиш ниятидаман. Лекин, Париж матбуотида ёзилган баъзи маълумотларга кўра, АҚШнинг Европадаги шериклари Раскнинг илтимосига лоқайдлик билан қараганлар...

Кув де Мюрвиль Шимолий Атлантика Иттифоқи кенгаши сессиясининг ялпи мажлисида сўзга чиқиб, Шарқ билан Ғарб ўртасидаги муносабатлар реал воқеликда энг муҳим ўринлардан бирини эгаллади, деб айтди. Франция, деб таъкидлади у, «халқаро вазиятнинг ривожланишидан ўзи учун зарур хулосаларни чиқариб олди ва унинг мақсади кескинликни юмшатишдан ва шарқ мамлакатлари билан ҳамкорлик қилишдан иборат. Ҳозир гап ана шу мамлакатлар билан бўлган муносабатларнинг ҳаммасини нормаллаштириш устида бормоқда».

Бельгия ташқи ишлар министри Пьер Армель жуда кўп шов-шувларга сабаб бўлган таклифни ўртага ташлади. У НАТОнинг ҳозирги структурасини қайта қуришни ва Шимолий Атлантика Иттифоқи мақсадларининг ўзини қайта кўриб чиқишни ёқлаб гапирди.

Шу билан бирга Атлантика блоки аввалгидек халқаро тинчликка хавф солаётган агрессив ҳарбий машина бўлиб қолаётганлигини шу сессия яна бир карра равшан кўрсатиб берди. НАТОнинг «ядро қуролини планлаштириш группаси» деб аталмиш группани тузишга қарор қилганлиги ва унга АҚШ, Англия ва Италия билан бир қаторда Ғарбий Германия ҳам киритилиши лозимлиги жуда хатарли қарордир. Бу қарор НАТОнинг «кўп томонли ядро кучлари» ва «Атлантика кучлари» деб аталмиш кучларни вужудга келтириш планлари барбод бўлганидан кейин БОНН ҳарбийларини ядро стратегиясида қатнаштириш йўлида қилинган янги бир уриниш эканлигини пайқаб олиш лозим.

Шу блокка аъзо бўлган мамлакатлар ҳарбий ҳаражатларининг доимо кўпайиб бораётганлиги ҳам шундан далолат беради. «НАТОга аъзо бўлган мамлакатларнинг сиёсий арбоблари кескинлик бўшашганлиги тўғрисида кўп гапларни айтган бўлсалар ҳам, — деб ёзади Франс Пресс агентлиги, — 1966 йилда шу мамлакатларнинг ҳарбий ҳаражатлари кескин ошиб кетди». Бу йил ана шу харажатлар ўтган йилги тахминан 74 миллиард доллар ўрнига 82 миллиард доллардан кўпроқ бўлади.

И. ЛАПИЦКИЙ,
Ю. ЛОПАТИН,
А. РАЧКОВ,
(ТАСС мухбирлари).

Монголия Халқ Республикаси халқ хўжалигида янги техникалар сони ортиб бормоқда. Улар геологларга илмий-текшириш ишларида яқиндан ёрдам бермоқда. Суратда: Монголия пармаловчилари Хугэингол (Хубсугул аймоғи) дарёси қўлтиғида.

А. Спиркин фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

АМЕРИКАЛИК ВАҲШИЙЛАР ЖИЛОВЛАБ ҚЎЙИЛСИН!

БЕРЛИН

Америка самолётлари томонидан Ханойнинг ваҳшийларча бомбардимон қилиниши Германия Демократик Республикаси аҳолисини янада ғазаблантириб юборди.

Германия Демократик Республикасида қаҳрамонона кураш олиб бораётган Вьетнам халқига мадад кўрсатиш учун маблағ тўплаш кампанияси янада кенг авж олдириб юборилди. Германия Демократик Республикаси аҳолиси томонидан Вьетнам халқига кўрсатилаётган моддий ёрдам йил охирига бориб 1 миллион маркага етади.

УЛАН-БАТОР

Монголия меҳнаткашлари Вьетнам халқи билан қардошларча бирдамлик изҳор қилмоқдалар. Вьетнамлик ватанпарварларга ёрдам фондига маблағлар тўпламоқдалар. Улан-Баторда, Аймоқ марказларида ва аҳоли яшайдиган бошқа пунктларда ана шу муносабат билан митинглар бўлиб ўтди. Митинг қатнашчилари АҚШ ҳукуматидан Вьетнамдаги жиноятқорона авантюрага дарҳол чек қўйишни қатъий равишда талаб қилмоқдалар.

ГАВАНА

Куба журналистлар союзининг ижроия бюроси союз аъзоларига мурожаат қилиб, 15 декабрдан 20 декабргача ўтказиладиган қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталигида қатнашишга чақирди. Куба журналистлар союзининг баёнотида, жумладан айтиладики, журналистлар империалистларнинг Вьетнам халқига қарши олиб бораётган агрессив урушда қўлланаётган ваҳшийларча методларини фош қилишга ёрдам беришлари керак.

БУЭНОС-АЙРЕС

Аргентинанинг турли сиёсий қарашларга мансуб бўлган касаба союз раҳбарларидан 98 киши мамлакатнинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик ҳафталиги ўтказишда иштирок этишга чақирди. «Ўзимизнинг ҳаётий манфаатларимизни ҳимоя қилиш йўлида, — дейилади мурожаатда, — агрессорларга, уруш оловини ёқувчиларга қарши, жиноий мақсадларда улар кетидан борувчиларга қарши курашишимиз зарур. Оилаларимиз бахт-саодати, мустақиллик, ўз тақдиримизни ўзимиз ҳал қилиш ҳуқуқи ва мамлакатимиз тараққиёти учун олиб бораётган курашимиз бошқа халқларнинг ана шундай мақсадларга эришиш йўлидаги кураши билан, жумладан қаҳрамон Вьетнам халқининг кураши билан чамбарчас боғлангандир».

НЬЮ-ЙОРК

АҚШ «тинчлик тарафдорлари студентлар союзи» баёнот эълон қилиб, америкалик осмон қароқчилари томонидан Ханойнинг турар-жой кварталларига ҳужум қилинганлигини қоралади. Ёшларнинг бутун мамлакатда ўттизта бўлими бўлган бу ташкилоти уқтирадики, бундай ҳужумлар АҚШ ҳукумати Вьетнам халқига қарши олиб бораётган жиноятқорона агрессив урушни янада кенгайтириш йўлида амалга оширилган янги ҳаракатдир. Студентлар союзи тинчликни қадрловчи барча америкаликларни ҳарбийларнинг ваҳшийликларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдиришга чақирди.

Нью-Йоркдаги ёшларни армияга чақириш пунктларидан бири олдида Қўшма Штатлар томонидан Вьетнамда олиб борилаётган урушнинг янада кенгайтирилишига қарши норозилик намойиши ўтказилди. Намойишчилар «шаҳарларни бомбардимон қилиш — аҳолини кўплаб қириб ташлашдир» деган сўзлар ёзилган плакатларни кўтариб, Бродвей бўйлаб ўтдилар ва урушни янада кенгайтиришга қарши норозилик билдириб, чақирув пункти ишини барбод қилиш мақсадида у ерга томон йўл олдилар.

ПАРИЖ

Умуммеҳнат конфедерацияси ва француз ишчилар синфи Ханойнинг тинч аҳолиси ваҳшийларча ва жиноятқорона бомбардимон қилинганлигидан қаттиқ ғазабланди, дейилади умуммеҳнат конфедерацияси томонидан АҚШ президенти Жонсонга юборилган телеграммада. Умуммеҳнат конфедерацияси ҳаво ҳужумларига дарҳол чек қўйилишини талаб қилди. Франция касаба союзларининг ана шу энг йирик уюшмаси 20 декабрда Вьетнам халқи билан халқаро бирдамлик куни ўтказишда актив қатнашишга қарор қилди.

ТЕЛЬ-АВИВ

Умумисроил тинчлик комитети мурожаатнома эълон қилди. Мурожаатномада Исроил халқини 20 декабрда «Вьетнам билан халқаро бирдамлик куни» ўтказишда актив қатнашишга ва дори-дармонлар учун маблағ тўплашда актив қатнашишга чақирилади.

ЛОНДОН

Англия парламентининг лейборист аъзоларидан 56 киши Вьетнам Демократик Республикасининг пойтахти Ханой Америка авиацияси томонидан бомбардимон қилинганлигига қарши АҚШ президенти Жонсонга юборилган норозилик телеграммасига имзо чекди.

(ТАСС).

ФАН ОЛАМИДА

ТАСС ХАБАРЛАРИ

НЕРВ ҲУЖАЙРАЛАРИНИНГ КОНСТРУКТОРЛАРИ ҲУЗУРИДА

Нерв системасида ахборотлар бу системанинг бир жойидан — иккинчи жойига қандай қилиб етказилади? Бу масалага физиологларгина эмас, шу билан бирга инженерлар ҳам қизиқмоқда.

Украина ССР Фанлар академиясининг кибернетика институтининг олимлари жониворлардаги нерв ҳужайраларининг қўзғолиш жараёнини математик усулда ёзиб чиқишга ва бундай ҳужайранинг қандай ишлашини кўрсатадиган модель ясашга муваффақ бўлдилар. Мана шундай бир неча моделдан нерв системасининг, жумладан эшиттириш нерв системасининг бир «бўлаги» яратилди.

Энди кибернетика эшитиш системасининг «сирлари» дан бирини очишга имкон берди. Маълум бўлишича, унинг нерв ҳужайралари бошқа сигналлар билан бир қаторда энг хилма-хил товуш частоталарининг энг кенг доирасига эга бўлган сигналларни ҳам бера билар экан. Фақат шундай сигналларгина бош мияга юборилар экан. Шу сабабли шивирлаш, жаранглама овоз, дўриллаган гапнинг частоталари гарчи бир хилда бўлмаса ҳам биз бу товушларни баббаравар ижро қила оламиз.

Биологик товуш анализатори сирларини яна мукаммалроқ очиш сўзларга «қулоқ соладиган» бошқарув система яратиш йўлини аниқлаб беради.

МИЛЛИОН ЙИЛДА БИР МАРТА

Ернинг магнит майдони муайян даврларда ўз қутбини ўзгартириб турган (баъзи жойлардаги магнит қутблари ўзгариб турган) деган тахминни исботловчи янги далил топилди.

Ердаги магнит майдонининг планета миқёсида ўзгариб туриши тўғрисида Ленинградда тўпланган маълумотлар палеомагнит геохронология шкаласини тузишга асос қилиб олинди. Бу шкала Ер магнит майдонининг кейинги бир ярим миллиард йил давомидаги ўзгаришларини акс эттиради.

Бутуниттифоқ нефть геология-разведка илмий тадқиқот институти палеомагнит лабораториясининг раҳбари А. Храмов ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди:

— Шундай қилиб, Ернинг ичкари қатламларида рўй бераётган сирли жараёнларни тушунишга имкон берувчи манзара вужудга келтирилди.

Қутблар тахминан ҳар миллион йилда бир марта ўзгариб турган. Бу ўзгаришлар планетадаги тектоник фаолиятнинг кучайиш даврлари билан боғлиқдир. Шундай даврларда тоғ жинсларининг қатламлари пайдо бўлаверган.

АЛЕКСАНДР ЯКОВЛЕВНИНГ ПАССАЖИР САМОЛЁТИ

АЛЕКСАНДР Яковлевнинг номи авиаконструктор сифатида бундан роппа-роса қирқ йил муқаддам тилга олинганди. Ўша йили унинг биринчи самолёти— икки ўринли биплани Москвадаги Марказий аэродромдан ҳавога кўтарилди. Ўшандан бери Яковлев фамилиясининг икки бош ҳарфини кўплаб совет жанговар учиш аппаратлари, асосан қирувчи самолётларда кўриш мумкин. Мана конструкторлик ҳаётининг қирқинчи йилида у буткул тинч мақсадларда фойдаланиладиган «Як-40» пассажир самолётини яратмоқда.

Александр Яковлев иш хонасидаги бошқа самолёт лойиҳаларидан ажралиб турган бу кумушранг самолёт расми ҳақиқатан ҳам киши диққатини ўзига тортади.

— Янгилик ҳамиша қизиқиш туғдиради, — дейди Яковлев. «Қирқинчимиз»ни яратиш устида ҳаммамиз ғайрат билан ишладик. Бизни шоширишди. Чунки Аэрофлот учун бундай машина жуда зарур. Лойиҳа ва тажриба самолётини яратиш учун бор-йўғи бир йил вақт кетди холос.

Бу кенг хонада кўпгина «Як»лар туғилган. Гитлернинг «мессершмитт» ва «фокке-вульф» самолётларига даҳшат солган «Як-1», «Як-3», «Як-7» ва «Як-9», биринчи совет қирувчи самолёти «Як-15» ва товушдан тез учадиган кўплаб жанговар ва ўқув тренировка машиналари шу ерда юзага келди.

Яковлев конструкторлик бюроси катта тажрибага эга. Бу ерда юзлаб мутахассислар ҳозирги замон авиасозлигининг турли проблемалари билан машғуллар.

— Ҳар бир ижодий ходим: ёзувчи, ҳайкалтарош ёки авиаконструктор бўлмасин албатта унинг ижоди кенг оммага манзур бўлишини истайди, — дейди Яковлев. Аммо биз ҳар қандай қирувчи самолётларни ихтиро қилмайлик, улар унча катта бўлмаган доирада — ҳарбий учувчи ва мутахассислар ўртасида баҳоланади.

Янги «Як» СССРда энг оммавий бўлган маҳаллий ҳаво линиялари учун мўлжалланган. Бу линиялар район, область, унча катта бўлмаган шаҳарлардаги, бетон йўлкаси бўлмаган кичик аэродромларни бирлаштиради. Ҳозир бу ерда аэрофлот ветеранлари «ИЛ-14», «ЛИ-2», «АН-2» поршенли самолётлари учиб турибди. Улар бундан бир неча йил илгари яратилган.

Янги «Як» ҳозирги замон авиасозлигининг ҳамма талаблари асосида яратилган. Бу реактив машина соатига 700 километр тезликда учади. Ҳар бири бир ярим минг килограмм оғирликдаги учта «Аи-25» двигатели фюзеляжнинг орқа томонига ўрнатилган.

Самолёт ҳозирда синовдан ўтмоқда. Биринчи учишлар, — дейди генерал конструктор,—«Як-40» ҳатто энг кичик майдонлардан иккита двигатель билан ҳам бемалол ҳавога кўтарила олишини кўрсатмоқда. Яковлев ва унинг ҳамкасблари бу самолётни ҳар қандай майдондан хоҳ ҳайдалган ер бўлсин, муз ёки оппоқ қор устидан ҳам бемалол учиб қўнадиган қилиб яратишга муваффақ бўлганлар.

Демак, самолётингиз Арктикага ҳам уча олар экан-да, — деб сўрадим конструктордан.

— Сўзсиз уча олади. «ИЛ-14» самолёти қўнадиган майдондан анча кам жой бўлса ҳам кифоя қилади.

Самолётдан 60 даража совуқдан 60 даражагача иссиқ бўлган об-ҳаво шароитида ҳам фойдаланиш мумкин.

«Як-40» 24 ўринга мўлжалланган, туристик ҳолатда эса 30 пассажирни ҳам қабул қила олади.

Конструктор яқин келажакда «қирқинчи» аэрофлотда энг оммавий машиналардан бири бўлиб қолишига ишонади.

Олег МОРСКОВ,
АПНнинг махсус мухбири.

ҚУЮЛТИРИЛГАН СУТЛАР

СУТНИ қуюлтириш анча мураккаб иш ҳисобланади. Агар уйда буни бажармоқчи бўлсангиз сизни анча уринтириб қўяди. Сут маҳсулотлари заводи коллективи аёлларимиз оғирини енгил қилди. Бу ерда қуюлтирилган сут ишлаб чиқаришга киришилди. Жуда қисқа муддатда махсус ванналар ўрнатилди, қуюлтириш технологияси ўрганилди. Шу кунлари ҳар бир сменада икки-уч минг шиша қуюлтирилган сут маҳсулотлари тайёрланмоқда.

Заводда янги цех ишга туширилгандан кейин маҳсулот ишлаб чиқариш суръати янада ошди. Шу кунларда пойтахт магазинларига ҳар куни 20 тоннага яқин қуюлтирилган сутлар чиқарилмоқда.

КУРОРТЛАРДА ДАМ ОЛИШДИ

ПОЙТАХТДАГИ 1-пойафзал фабрикаси ишчи ва хизматчилари меҳнат отпускаларини мамлакатимизнинг энг яхши курортлари ва санаторийларида ўтказдилар.

Ёз кезлари фабриканинг 100 дан ортиқ аъзоси Қрим, Кавказнинг курортларида дам олиб қайтишди. 130 дан ортиқ киши эса республикамиздаги турли дам олиш уйларида хордиқ чиқардилар.

Куни кеча фабриканинг бир группа ишчилари Есентуки, Схалтуба курортларига жўнаб кетишди. Улар орасида Совина, Соколова, Козлов, Муҳамедов ва бошқа илғор пойафзалчилар бор.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Яқинда республика ДОСААФ кўнгилли жамияти ходимлари билан пойтахт матбуот вакилларининг учрашуви бўлиб ўтди. «Фрунзевец» газетаси редактори ўртоқ Қ. Венгрин учрашувни очиб, Армия, Авиация ва Флотга кўмаклашувчи республика кўнгилли жамият раиси генерал-майор В. Е. Сохацкийга сўз берди.

Ўртоқ Сохацкий журналистларни республика досаафчилари иши билан таништирди, ДОСААФ жамиятлари ёшларни оталаримизнинг шонли традицияларини давом эттириш руҳида тарбиялаётганини, кўплаб техник мутахассислар тайёрлаётганини, ёшларни хизматга ҳар тарафлама чиниққан қилиб жўнатишда ўз ҳиссасини қўшаётганини таъкидлаб ўтди. Сўнгра Сохацкий досаафчилар келаси йил январь ойида 40 йиллик тўйини нишонлашларини ва бу улуғ санага республика досаафчилари ҳам катта тараддуд кўраётганликларини айтди.

Э. ҚОДИРОВ.

ТОШКЕНТ ФОНДИГА

Муслим Магомаев. Бу ном тошкентлик томошабинларга яхши таниш. Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист, Озарбайжон давлат опера ва балет театрининг солисти М. Магомаев ижро этган ҳар бир қўшиқни ҳузур қилиб тинглаймиз.

Ўтган шанба куни М. Магомаев Свердлов номли концерт залида ҳамкасблари билан катта программада концерт кўрсатди. Тошкент телевидение студияси М. Магомаев концертини трансляция қилиб яхши иш қилди.

Хушовоз санъаткор ўз репертуаридаги совет ёки чет эл қўшиқларининг қай бирини ижро этмасин, томошабинлар уни қайта такрорлашни талаб қилиб қарсак чалишарди.

Озарбайжон санъаткорлари бу концертдан тушган маблағни Тошкент фондига юборишга қарор қилдилар.

Якка Қайрағоч

Босит ХАЛИЛОВ

ҚИШЛОҚДА нима гап экан, улар бу тўғрида хаёл сурардилар. Бугун қишлоқда катта базм. Ҳаддидан ошган бебош босмачилар шу чекка қишлоқда кўнгиллари тусаган номаъқулчиликларни қилардилар. Қишлоқни шаҳар ва қўшни қишлоқлар билан боғлайдиган ягона эшаккўприк бузиб ташлангандан бери улар ўзларини ниҳоятда эркин ва бехатар ҳис қилардилар. Қишлоқнинг бошқа томонлари дарёга, тўқайларга, сўнг тоғларга бориб туташарди. Бу ерга уя қўйган босмачилар шайкасини тугатиш учун қизил аскарлар бир неча марта ҳужум қилдилар. Лекин бу қузғунларни бутунлай тугатиб бўлмасди. Босмачиларнинг энг каттаси Мадаминбек эди. У хорижий давлатлардан, бойлар руҳонийлар, миллатчилар ва аксилинқилобий гуруҳлардан маънавий жиҳатдан ёрдам, қурол-яроғдан мадад олиб катта кучга айланган эди. У тарқоқ, яккабош босмачи шайкаларини ислом дини байроғи остига бирлаштирган эди. Ҳатто шундай Мадаминбекнинг лашкарлари ҳам қизил аскарлар зарбасига бардош беролмай тумтарақай бўлиб кетган эди. Аммо уларнинг қолган-қутганлари ҳали бу чекка ерларда жон асраб ҳукмронлик қиларди. Чор атрофдан қувғинга учраб келган, парчаланиб кетган босмачиларнинг айрим тўдаларига бу ер панogоҳ бўлиб қолганди. Баъзан улар тоғ ораларига кетиб, кўздан ғойиб бўлардилар. Бу бебош босмачиларнинг дастидан қишлоқларда на мол, на қўй, на от-ҳўкиз ва на егулик озиқ-овқат қоларди. Бу қузғунлар баъзан шаҳар атрофларигача бориб шўролар ҳукуматига сидқидил хизмат қилаётган кишиларни ўлдириб, уларнинг уйларини талаб, хотинларини зўрлаб олиб кетардилар. Босмачилар ҳар гал ҳужумга таваккал қилиб эмас, балки пухта тайёргарлик кўриб жўнардилар. Бу ишда Сайфи найрангбоз жуда қўл келарди. Сайфи буларнинг ҳам кўзи, ҳам қулоғи эди.

Сайфи найрангбознинг ғалати хислатлари бор. У бир зумда ҳар хил қиёфага кирарди. У гоҳо қишлоқдан кўкнори, гоҳо нон девона қиёфасида жўнаб кетарди. Бундай пайтларда у устига жанда, бошига йиртиқ телпак кияр, унинг устидан исқирт салла ўраб елкасига қирқ ямоқ хуржун ташлаб, қинғир таёқни ушлаб оларди. Бундай қиёфада юриб шаҳарни, шаҳар атрофидаги қишлоқларни кезарди. У бир қур нондевона деб ном чиқарди. Одамлар хайр учун нон берсалар оларди, пул берсалар қарамас эди. Буни кўрганлар уни чинакам девона, дарвиш, дунё билан иши йўқ, фақат қорнини ўйлайдиган бир ожиз одам деб ўйлардилар. Бу «мўмин», «беозор» девонани ҳеч ким босмачиларнинг айғоқчиси деб гумон қилмасди. У катта фалокатлар бошлаб келиш учун шу тахлитда юрганидан бехабар кишилар унга хайру эҳсон ташлаб ўтиб кетардилар. Босмачиларнинг базм кечалари эса Сайфисиз ўтмасди. У ҳамиша ҳаммани кулдириш, ўз санъатини намойиш қилишга уринарди. Унинг бундай ҳунарларини қишлоқдагилар ҳам кўп кўрганлар. Шунинг учун уни Сайфи найрангбоз дер эдилар. Сайфи найрангбоз ниҳоятда тақлидчи, бир кўрган одамининг қилиқларини шу заҳоти оқизмай-томизмай бекаму-кўст ўзидай қилиб кўрсатарди. Сайфи найрангбоз ўз ҳунарини бир йил илгари Абдураимбойнинг меҳмонхонасида Олим қўрбоши билан симоби салла ўраган Аъло махсим ҳузурида кўрсатганидан бери гоҳ нондевона, гоҳ жуда лапашанг, ҳамиша пинакдан бош кўтармайдиган кўкнори қиёфасида шаҳарга, ёни-вер қишлоқларга тез-тез қатнайдиган бўлиб қолган эди. Бугун ҳам у йўқ, сафарга кетганича қайтиб келмаганди. Илгари уни бундай пайтларда Олим қўрбоши кутарди. Энди бўлса унинг йўлига Олим қўрбошининг қотили Жўра қўрбоши интизор эди.

* * *

БИРОҚ Аъло махсим, нондевона ва уларнинг шериклари қўлга тушгандан кейин қишлоққа махсус топшириқ билан Ғанижон келган эди. Ғанижон қишлоқда анча юрди. Худди ўша кезларда босмачилар эшаккўприкни бузиб ташлаган эдилар. Бир куни улар каллакунжара қидирабошлашди. Эҳтиётлик учун яширинча юрган Ғанижонга қишлоқдагилар босмачилар каллакунжара қидираётганликларини гапириб беришди.

— Чамамда базм қилишса керак, — деди Ўринбой.

— Базм? — сўради Ғанижон ҳайрон бўлиб.

— Бўлмаса улар ҳўкиз боқишармиди. Каллакунжарага мой қуйиб машъал қилишади. Ундан кейин туни билан базм-да.

Ғанижон жиддий ўйлаб қолди. Унинг эсига ҳа деб каллакунжара тушарди холос. Пировардида кунжара Ғанижонга очилмаётган қулфнинг калитини топиб бергандай бўлди.

— Ўринбой ака, — деди Ғанижон анчадан сўнг, — тезда кўприк қуришимиз керак.

— Кўприк?

— Ҳа, бузилган эшаккўприкни паст томонига.

— Катта кўприкми?

— Йўғе, одам ўтгудай бўлса бас.

Ўринбой Ғанижоннинг нима мақсадда кўприк қуриш керак деган гапининг маънисини англадими, ўйлаб қолди.

— Бунга уч-тўрт киши керак бўлади.

— Мавлон акам билан Аҳмад акамга айтсак қарашиб юборишмасмикин?

— Билмадим. Ҳар ҳолда бир гаплашиб кўриш керак. Ёки уларнинг олдига бир бориб гаплашиб келамизми?

— Майлингиз.

— Юринг, кетдик бўлмаса.

Ғанижон билан Ўринбой якка кўприк қуришга шундай тайёрлик кўрган эдилар. Кўприк битгандан кейин Ўринбой шериклари билан қишлоққа, Ғанижон адирлар орасига қараб кетганди.

КЎЧАЛАРДАН ўтишга ҳам илож йўқ. Гўё қишлоқ катта отхонага айланиб кетган. Кўчаларнинг икки томонига қатор қилиб бойлаб ташланган отларга ем-хашак топиш осон эмасди. Босмачилар эса, одамларни хонадонлардан ем-хашак топиб чиқишга, отларга қараб туришга мажбур қилардилар. Отбоқарлар орасида Аҳмад ямоқчи, Мавлон лақма, Ўринбойлар бор эди. Улар отларни суғорар, унча-мунча топиб келган пичанни отларга солар, ишқилиб отларнинг атрофидан айланиб кетмас эдилар. Босмачилар эса, меҳмонхоналарда, чорраҳадаги катта чойхоналарда, кўчаларда бошланиб кетган базми-жамшидда ҳузур қилиб ўтирардилар. Меҳмонхоналарда қўрбошилар қирқинчи панорлар зиёсида мусалласхўрлик қилаётган бўлсалар, кўчаларда уларнинг аскарлари кунжарадан қилинган машъаллар атрофида давра қуриб бўзахўрлик, ўйин-кулги қилишарди. Ҳар жой-ҳар жойга қурилган катта қозонлар тинимсиз қайнарди. Лекин бундай базмларга жон киргизадиган Сайфининг йўқлиги сезилиб турарди. Баъзилар Сайфига тақлид қиламан деб ўхшатолмас, кўпчилик ўртасида изза бўлиб қизарганча даврадан чиқиб кетарди. Қишлоқда катта базм давом этарди. Бу базмда қузғунлар кайфи-сафо қилиб қанчалик хурсанд бўлсалар, қишлоқ аҳолиси шунчалик қаттиқ ташвишга тушганди. Базмда маст-аласт, қий-чув қийқириқлар, хунук кулгилар, бир-бирлари билан дандонбозлик қилиб, бемаъни гортишувлар, муштлашишлар, одобсиз сўзлар билан бир-бирларини сўкишлар ярим кечагача давом этди. Лекин қишлоқдаги катта базм бир онда жанг майдонига айланиб кетди. Чор атрофдан пулеметларнинг қаттиқ тариллагани, милтиқларнинг ванғиллагани, тўпларнинг гумбирлаган овозлари эшитилабошлади. Маст-аласт кайфи-сафо қилиб ўтирган ислом лашкарлари саросимага тушиб, қаршилик кўрсатиш учун эмас, тезроқ қочиб қутилиш учун жон ҳалпида отлар боғланган томонга чопардилар. Бироқ отбоқарлар аллақачон ечиб юборган отлар биринчи тўп овози гумбирлаши биланоқ ҳуркиб шаталоқ отганча чор атрофга қоча бошлаган эди. Отларига миниб олишга улгурган баъзи босмачилар қишлоқнинг у бошидан бу бошига от қўйиб, чиқиб кетолмай, орқага қайтишга, отини, қуролини ташлаб, халққа қўшилиб кетишга ҳаракат қилардилар. Бир пасда ит эгасини танимай қолди. Базмлар давом этиб турган меҳмонхоналарнинг ёнидан, ҳовлилардан милтиқ, пулемёт овозлари эшитиларди. Узоқдаги адир тепасидан отилиб турган тўп овозлари ҳамон тинмасди. Бу қишлоқда қўра ташлаб ётган босмачилар пайт пойлаб бирор жойга зарба бериш, талаш, шўролар ҳукумати учун хизмат қилаётган кишиларни ўлдириш учун айғоқчилар юбориб зимдан тайёрлик кўраётган пайтда шундай бўлган эди. Улар нондевонанинг қайтиб келишини интизорлик билан кутаётган чоғларида тепаларидан ўқ ёмғирлари ёға бошлаганди. Нондевона ўрнига Ғанижон қизил аскарлар билан етиб келганди. Ўша базм кечаси Совет ҳокимиятидан қасос олиш учун тайёрлиқ кўраётган босмачиларнинг жуда катта шайкаси шундай тор-мор қилиб ташланган эди. Фақат уларнинг бир қисмигина дарё орқали қочиб тоғларга чиқиб кетишга улгура олганди.

* * *

ТЎСАТДАН баланд қорли тоғ чўққиларида бўрон бошланиши билан йўловчи йигит Ғанижон командирни огоҳлантирди.

— Энди орқага қайтиш керак. Нарёғига бориб бўлмайди.

— Нега?

— Бу ерда кўп йиллик қор уюмлари — кўч бор, бир шовқин солинса ёки милтиқ отилса бас, одамлар катта кўч тагида қолиб кетиши мумкин. Жуда хатарли.

Қочиб кетаётган душманнинг катта бир тўдаси улардан анча илгари ўтиб кетганди. Қорли бўрон худди шу пайтда бошланганди. Бўроннинг қаёқдан келаётганини ҳам билиб бўлмасди. Гоҳ у томондан, гоҳ бу томондан эсаётган кучли шамол бир-бирига тўқнашиб, худди кураш тушаётган паҳлавонлардек қучоқлашиб кетар, қор тўзонларини учириб, катта қуюн ҳосил қилар эди. Бўроннинг шиддатидан от жониворлар ҳам кўзларини очолмасди. Отлиқ қизил аскарлар бошларига учи чўққи, қулоқларини, юзининг ярмини беркитадиган қулранг қалпоқларини кийиб олган бўлсалар ҳам совуқдан қулоқлар, бурунлар қақшар, баданлар уюшарди. Отряд нолож орқага қайта бошлади. Жадал ёғаётган қор йўлларни ҳам босиб қолганди. Ҳамма ер оппоқ, қорайган нарса кўринмайди.

Босмачиларга дам бермай измаиз қувлаб бораётган қизил аскарлар кенг водийларни орқада қолдириб баланд тоғ оралиқларига кўтарилиб бораётганларида бир ҳодиса юз берган эди. Нуқул тошлардан иборат ва тор йўлакка ўхшаган тоғ оралиқлари мудраб ётарди. Тоғ чўққиларида осилиб турган катта тошлар худди ҳозир қулаб кетаётгандай ҳайбатли кўринарди.

Қочиб анча илгарилаб кетган душман кесилгандек тик ва тор тоғ оралиғига бурилди-ю, кўздан ғойиб бўлди. Уларни таъқиб этиб бораётган қизил аскарлар бурилишга эҳтиёткорлик билан аста етиб, борганларида босмачилар йўлларни чангитиб узоқда қочиб бораётган эдилар. Буни кўрган қизил аскарлар отга қамчи босиб илгарига қараб чоптириб кетдилар. Бироқ ҳужум узоқ давом этмади. Нуқул харсангтошлардан иборат тоғ бағрига кўтарилиб пистирмада ётган босмачиларнинг бир қисми қизил аскарларни илгарига ўтказиб юборгач, орқадан уларни ўққа тута бошладилар. Олдинда қочиб бораётган душман отишма бошланиши билан дарҳол жон-жаҳди билан орқага ташланиб ҳужум бошлаган эди. Лекин отряд саросимага тушмади. Дарҳол мудофаага ўтган бўлса ҳам илгарига қараб юришга ҳаракат қиларди. Чунки орқада қолган душман анча баланд ва жуда қулай ерга жойлашиб олиб ўқ узарди. Бу ерга яқин туриш хатарли эди. Жанг қизиб борарди. Олдинга ўтиб кетган душман ҳам пистирмага ўтишга ҳаракат қиларди. Аҳвол шундай танг пайтда йўл кўрсатиб келаётган Ғанижон тўсатдан йўқолиб қолди. Омонов ҳайрон бўлди. У қаёқда қолдийкин? Ёки ўқ тегиб ҳалок бўлдимикин? Наҳотки у хоин бўлса? Наҳотки отрядни босмачилар тузоғига тушириб, ўзи қочиб кетган бўлса? Бунга Омоновнинг ақли сира бовар қилмасди. Жанг яна қизиб борарди. Отилган ўқлар тоғ орасида акс садолар бериб гумбирлаб кетарди. Ҳозир отряд олдида душман халқасини қандай ёриб чиқиб кетиш, солдатларни омон сақлаб қолиш вазифаси турарди. Бунинг учун йўлларни билиш керак эди. Аммо шундай зарур пайтда йўл бошловчи Ғанижон кўринмасди. Орадан анча вақт ўтиб кетган бўлса ҳам ундан дарак бўлмади.

(Давоми бор).

(Боши газетамизнинг 27 ноябрь ва 2 декабрь сонларида).

УСТОЗ ПАЗАНДА

БИР КУНДА «Тошкент» ресторанига қанча одам кириб кетади. Санаб саноғига етиб бўлмайди. Юбилей тўйлари, олимлик диссертацияси ёқлагани шарафига бериладиган зиёфатлар... Мана шу маросимлар табиийки, уста ошпазлар, уларнинг сардори Орифжон Турсуновнинг елиб-югуриши, чаққон ҳаракатлари ва ғамхўрликларисиз кўнгилни яйратадиган, дилни қувонтирадиган бўлиб ўтмайди.

Ориф ака ҳар бир таомнинг мазали бўлиши учун ҳамма вақт қайғуради, бошқалардан ҳам шуни талаб қилади. Ориф ака буни ўз устозларидан ўрганган. У шогирдлик қилиб юрган вақтларидаёқ обрў-эътибор топган, қўли ширин ошпаз деб ном чиқарган эди. Ориф ака мана ўттиз йилдирки, шу севимли касбида сидқидил ишлаб кўпчилик ҳурматига сазовор бўлиб келмоқда. Унинг бу меҳнат соҳасида эришган ютуқлари муносиб тақдирланди. У яқинда Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Ошпазларнинг Бутуниттифоқ конкурсида ажойиб маҳорат кўрсатганлиги учун медаль олишга сазовор бўлди.

Куни-кеча Ориф акани ҳамкасблари яна бир мукофот билан табриклашди. О. Турсунов СССР Савдо министрлиги ва Бутуниттифоқ касаба союзи комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. У хизмат қилаётган ресторан эса Бутуниттифоқ халқ хўжалиги ютуқлари выставкасининг иккита олтин, тўртта кумуш ва саккизта бронза медалларини олди.

Яқин-яқингача обинон тандирда ёпиларди. Энди тандир ўрнида газ печкалари пайдо бўлди. Иш жараёни енгиллаши билан меҳнат унумдорлиги ортди. Ҳар ойда 12-15 тонна кўмир ишлатиларди, энди газда пиширилаяпти. Буларнинг ҳаммаси Ориф ака ташаббуси билан қилинди.

Ориф ака ижодкор ошпазлардан. У янгидан-янги таомлар хилини топади. «Қовурма лағмон», «Тошкент қиймаси», «Беҳи димлама», қовоқ солинган нон, буларни ўйлаб топишда Ориф ака кўп изланган. У одамларнинг сиҳат-саломатлигига катта нафи тегадиган, одамни бардам тутадиган овқатлар хили кўп бўлишини истайди. Ориф ака саккиз хил миллий таом, турли хил салат ижод этган.

Ҳурматли пазандадан ошпазлик санъатини ўрганган шогирдлар ҳозир Фарғона, Андижон, Самарқанд ва бошқа шаҳарларда тотли таомлари билан элга манзур бўлишяпти. Тошкентда эса Ориф аканинг шогирдлари жуда кўп. Ўзларининг нозик санъатлари билан элга танилаётган Баҳтиёр Оқилов, Абзал Тожибоев, Нуриддин Султонов, Абдулла Эгамбердиев, Ислом Мирзаев, Қудрат Сиддиқов, Расул Аҳмедов сингари бир қанча ошпазлар ана шулар жумласидандир.

Янги йил тантаналари яқинлашаётган шу кунларда ҳар бир киши бу улуғ айёмга ҳозирлик кўраётганлиги аниқ. Хонадонимизга келган меҳмон учун дастурхонни чиройли қилиб безаш ҳар биримизнинг ниятимиз. Бу ишни бажаришда Ориф ака маслаҳатига муҳтожмиз. Ориф ака ўзи ўйлаб чиқарган янги таомларнинг баъзилари қандай тайёрланади, шу ҳақда сўзлаб бермоқчи.

«ТОШКЕНТ» САЛАТИ

— **Овқат тайёрлаш даставвал салат тайёрлашдан бошланади, — дейди Орифжон ака. Айниқса «Тошкент» номли салат жуда лаззатли таом ҳисобланади.**

Салат тайёрлаш учун (бир порс) 150 грамм қайнатиб пиширилган гўшт, 100 граммча турп, 4-5 бош пиёз, бир дона тухум, 70 граммча майонез ва укроп-кашнич солинади. Аввал турпни сабзи шаклида тўғраб, 10-15 минут совуқ сувга солиб қўйинг. Сўнгра сувни тўкиб, турпга майонезни аралаштиринг ва қовурилган пиёз, туз, мурч ва қалампир қўшинг. Гўштни ҳам майда қилиб тўғраш мумкин. Гўштнинг бир қисмини турп билан аралаштиринг, қолган гўштни салатга қўшиб, майонез қуйинг, тухумни паррак-паррак қилиб кесинг. Сўнгра тарелкаларга солиб, устига резавор қўйинг.

«ТОШКЕНТ ҚИЙМАСИ»

Бу лаззатли таомнинг бир порсисини тайёрлаш учун 120 грамм қиймаланган гўшт, 15 грамм макарон, 20 грамм қалампир (ёки болгарское), 80 граммгача томат, 5 дона саримсоқ, 25 бош пиёз, бир дона тухум ва резаворлар керак.

Таомни пиширишдан аввал ёғнинг доғ бўлишига катта аҳамият бериш лозим. Ёғ товада яхшилаб қиздирилади. Сўнгра қозонда ёғ билан пиёзни сапсариқ ҳолга келгунча қовурилади. Сўнгра қийма ҳам, саримсоқ, қалампир, помидор ва туз қўшиб қовурилади.

Шу давр ичида макарон ҳам сувда қайнатилган бўлиши керак. Уни қиздирилган товачага қўйинг, устидан қиймали гўшт ва қуймоқни қуйиб, духовкада 10 минутча қўйинг. Овқат тайёр. Уни дастурхонга тортишдан аввал резавор ва помидор қўшсангиз, таом яна ҳам лаззатли бўлади.

«БЕҲИ ДИМЛАМА»

У ҳам жуда мазали бўлади. Бунинг учун (яъни «дўлма беҳи»нинг бир порсисини тайёрлаш учун) 150 грамм беҳи, 50 грамм сариёғ, оз миқдорда шакар ва ёнғоқ оласиз. Аввал беҳини тозалайсиз, уруғини олиб ташлайсиз, сўнгра беҳи юмшоқ ҳолга келгунга қадар қайноқ сувга (жуда оз вақт ичида) соласиз. Шакар билан сариёғни аралаштирасиз. Кейин ёнғоқни қўшасиз. Беҳини сувдан олиб, уруғи олиб ташланган ерга (чуқурчага) юқоридаги масаллиғни қуясиз. «Беҳи димлама» совуқ ҳолда истеъмол қилинади.

Ориф ака ўз касбининг моҳир устаси, жуда кўп ёш пазандаларнинг устози бўлганлиги учун ҳам уни ҳамма ҳурмат қилади. У ижод этган ҳамда хонадонларимизда, ошхона ва ресторанларда мамнуният билан тайёрланиб истеъмол қилинаётган миллий таомларнинг тури йил сайин кўпаймоқда. Шу сабабли ҳар бир киши ижодкор ва устоз Ориф ака Турсуновга чин кўнгилдан ташаккур билдиради.

— Раҳмат, қўлингиз дард кўрмасин Ориф ака, — дейди.

З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Ориф ака Турсунов ўз шогирдлари (чапдан) Нуриддин Султонов ва Расул Аҳмедов билан янги тайёрланган овқатнинг сифатини текшириб кўришмоқда. М. Нуриддинов фотоси.

БИЛДИРИШ

Тошкент шаҳар ишчи-мухбирлар университетининг навбатдаги машғулоти 23 декабрь жума куни кеч соат 6 да (Правда Востока кўчаси, 26-уй, 4-қават, 105 хона) бўлади.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

20 ДЕКАБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00—Телевизион янгиликлар, 18.20—Ёш панфиловчилар (мактаб ўқувчилари учун), 18.45—Миллионлар университети, 19.05—Шоир блокнотидан (М. Шайхзода), 19.25—Музика ва ҳаёт (Ўзбекистон композиторлари союзи Пленуми олдидан).

20.10—Эртаги кун программаси.

Рус тилида: 20.15—Телевизион янгиликлар, 20.30—Совет чекистларига бағишланган эшиттириш, 21.20—Мангу унутилмас кунлар (ҳужжатли фильм), 22.00—Узоқ соҳилда (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 17.00—Қизил шар (болалар учун кинофильм), 17.40 Поэзия муҳлислари учун.

Ўзбек тилида: 18.00—Адабий викторина (мактаб ўқувчилари учун), 18.30—Кескин кўтарилишда (телеочерк), 18.45—Ҳаёт қадамлари (телефильм) 19.30—Тошкент янгиликлари.

19.45 дан—Москва кўрсатади.

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/XII да Уғирланган умр, 21/XII да Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 21/XII да Қари қиз.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи Иван Рубан, ўзбек цирк коллективи ва қизиқчилар группаси.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 14142.
ИНДЕКС 64970.
Г—1267.